

BEBKAhaber

www.bebka.org.tr

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

• Üç Ayda Bir Yayınlanır • Yıl 4 Sayı 20 • Ekim - Kasım - Aralık 2016

TEKNOGİRİŞİMCİLER GELECEĞİ KURUYOR

Bursa ve Eskişehir'deki Teknoloji Transfer Ofisleri, üniversitede üretilen bilginin sektörlere aktarılmasını sağlayan bir arayüz olarak faaliyet gösteriyor. Bu ofislerde iş fikirleri verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşiyor. BEBKA da kısa adı TechUP olan Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Program ile firmaların mentorlar gözetiminde desteklenerek yatırım yapılabilir hale getirilmesini hedefliyor. **s8-25**

TechUP İÇİN ESKİŞEHİR'DE START VERİLDİ

Teknoloji tabanlı firmaların desteklenerek büyüme ve gelişmesine katkı sağlayacak Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı-TechUP'ın ilk toplantısı Eskişehir'de yapıldı. **s19**

TASARIMCILAR ZİRVEDE BULUŞTU

Tasarım ve inovasyonun kalbi 2. kez Bursa'da attı. Sanayici, akademisyen, girişimci ve öğrencileri buluşturan zirve kapsamında 17 farklı etkinlik düzenlendi. **s28**

BEBKA'DAN ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ KONFERANSI

BEBKA tarafından British Council işbirliğiyle Newton- Kâtip Çelebi Fonu desteğiyle 1 Şubat 2017 tarihinde Endüstriyel Simbiyoz Konferansı ve Proje Pazarı gerçekleştirilecek. **s44**

GELECEK İÇİN, GELECEĞE YATIRIM

BEBKA, geleceğin dünyasında yer alacak büyük Türkiye'nin teknoloji ile var olacağına inanıyor.
Teknolojiye ve teknoloji yatırımlarına önem veriyor.

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK KALKINMA AJANSI ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

Jülide Alan

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Nalan Tepe Şençayır

YAYIN KURULU:

Buğra Kanmaz, Erhan Öztürk, Fatih Aydın, Güliz Ünal, Güler Sunel, Yasemin Hatipoğlu

İLETİŞİM

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Yeni Yalova Yolu 4. Km.

Buttim Plaza Kat: 6

Osmangazi/BURSA

www.bebka.org.tr

bebka@bebka.org.tr

Tel: (0224) 211 13 27

Faks: (0224) 211 13 29

YAYINA HAZIRLAYAN

yazlevi İletişim & yayıncılık

29 Ekim Mh. Ümit Kaftancıoğlu Cd.

No: 21 H Blok D:8 Nilüfer / BURSA

Tel: 0224 451 66 67

www.yazievi.com.tr

BASKI

Renkvizyon Matbaa

Anadolu Mah. Karlıdağ Cd.

No: 32 Yıldırım / BURSA

Tel: 0224 251 04 14

BASIM TARİHİ 26 Ocak 2017

ISSN:2148-1717

Yunus Fatih Kadiroğlu BEBKA Genel Sekreter V.

GELECEK YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜNLERDE

2023 hedeflerine ulaşabilmemiz için “yeni-likçi üretim, istikrarlı yüksek büyüme hedefi” doğrultusunda, rekabet gücümüzün artırılması, AR-GE, patent ve ileri teknoloji sektörlerinde ilerlenmesi, üretimde yerli katma değerinin yükseltilmesi, sürdürülebilir üretime imkân veren yüksek teknoloji ürün desenine geçilmesi gerekmektedir. Hem ülke çapında, hem de bölgemizde öncü ve potansiyeli olan stratejik sektörlerin geliştirilmesi, ileri teknoloji kullanan sanayi üretimine geçilmesi ile uluslararası alanda yüksek rekabet gücü elde edilecektir.

Bildiğiniz gibi, AR-GE'ye dayalı teknoloji yoğun ürünlerin ithal ediliyor olması üretim yapımızın en zayıf yönlerinden biridir. Bugün Türkiye, 2000-2015 arasında 23,4 milyar dolarlık cep telefonu ithal etmiştir, bu rakam ülkemizin enerji açığını azaltabilecek bir nükleer santralin ilk yatırım tutarını aşmaktadır. Keza, ihracat yapımız incelendiğinde, daha çok düşük-orta teknoloji ürünler ihraç ettiğimizi görmekteyiz. İleri teknoloji ürün ihracatının toplam ihracat içindeki payı ise sadece yüzde 3'ler civarındadır. Katma değer yükseltilmesi, taleplere hızlı cevap verebilen teknolojilerin üretim süreçlerine adapte edilmesi, firmaların araştırma, geliştirme ve süreç yenilikleri faaliyetlerine önem vermesi işletmelerin sürdürülebilirliklerini sağlamaları açısından kritik öneme sahiptir.

BEBKA, teknoloji tabanlı üretim yapan işletmelere destek vererek, TÜBİTAK, KOSGEB vb. desteklerle belirli bir aşamaya gelmiş ancak beklenen sıçrama için bir hızlandırıcıya ihtiyaç duyan firmaları yoğun bir programa almaktadır. Bölgemizdeki teknoloji transfer ofisleriyle işbirliği içerisinde yürütülen Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programına seçilen firmalar 7 aylık hızlandırıcı programına alınacak-

tır. İlgili program ile ilgili ayrıntıları ve bölgemizde teknoloji alanlarında çalışan kurumlar hakkında bilgileri dergimizde bulabilirsiniz.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) ile BEBKA öncülüğünde bu yıl ikincisi düzenlenen Tasarım Zirvesi, 25 – 26 Kasım tarihlerinde Bursa'da gerçekleşti. Kent mimarisinden endüstriye, tekstilden mobilyaya kadar tasarıma dair her şeyin iki gün boyunca konuşulduğu Tasarım Zirvesi'ne katılımcılar yoğun ilgi gösterdi. Dergimizin bu sayısında Zirve hakkında ayrıntılı bilgilere ve Zirve'ye katılan konuşmacılar ile yapılan röportajlara da geniş yer verdik. Bölge illerinin turizm yatırımlarının ve olanaklarının tanıtımının yapılması amacıyla YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı ve 10. Travel Turkey Fuarı'na katılım sağladık. Bu fuarlarda öncelikli olarak yöresel ürünlerin tanıtımının yapılması, markalaşmasına katkıda bulunulması ve ulusal pazarlara açılarak ticari hayatın canlandırılmasını hedefledik. Bu gelişmelerin detaylarını ve daha fazlasını da BEBKA Haber'in 20. sayısında bulabilirsiniz.

Bölgemizde katma değerli üretimin artmasını ve girişimcilik ekosisteminin daha verimli işlemlerini temenni eder teknoloji teşvik edilmesi dâhil olmak üzere yapılan tüm çalışmaların yeni yatırımlara vesile olmasını dilerim.

sayı 20 İÇİNDEKİLER

S6**KSO ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU**

Kocaeli Sanayi Odası (KSO) tarafından düzenlenen "9.Sektörel Performans Değerlendirme Organizasyonu" ödül töreninde başarılı sanayicilere ödülleri verildi.

S8**TEKNOGİRİŞİMCİLER GELECEĞİ KURUYOR**

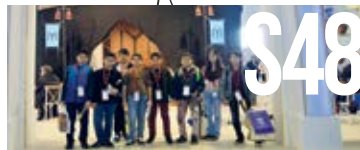
Bursa ve Eskişehir'deki Teknoloji Transfer Ofisleri, üniversitede üretilen bilginin sektörlere aktarılmasını sağlayan bir arayüz olarak faaliyet gösteriyor. Bu ofislerde iş fikirlerini verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşiyor. BEBKA da TechUP ile firmaların mentorlar gözetiminde desteklenerek yatırım yapılabilir hale getirilmesini hedefliyor.

TASARIMCILAR ZİRVEDE BULUŞTU**S28****MODADA BAŞARI MARKADIR**

22 yıllık moda tasarımcısı Begüm Gülfıdanlı, moda dünyasında başarılı olmak için marka yaratmak gerektiğini söylüyor. Raf Stesmans da "Sadece gözlerinizi açın" diyor.

S40**BEBKA ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ KONFERANSI DÜZENLİYOR**

BEBKA tarafından British Council işbirliğiyle Newton- Kâtip Çelebi Fonu desteğiyle 1 Şubat 2017 tarihinde Endüstriyel Simbiyoz Konferansı ve Proje Pazarı gerçekleştirilecek.

S44**S48****TRAVEL TURKEY'DE ESKİŞEHİR VE BİLECİK GÖRÜCÜYE ÇIKTI**

İzmir'de 8-11 Aralık 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen 10. Travel Turkey Fuarı'nda Eskişehir ve Bilecik'in turizm değerleri tüm yönleriyle katılımcılara tanıtıldı.

S50**KUŞBAKIŞI FRIG VADİSİ**

Frig Vadisi'nin balon turuyla tanıtılacağı ve Eskişehir'in turizm potansiyeline büyük katkı sağlayacak projenin imzaları atıldı.

YÖREX'TE BİLECİK RÜZGÂRI

"Sizin oraların nesi meşhur" sloganıyla Antalya'da düzenlenen 7'nci YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'nda açılan stantta Bilecik her yönüyle tanıtıldı.

S52**s4 MALİ DESTEK ALMAYA HAK KAZANANLAR AÇIKLANDI****s7 AR-GE VE İNOVASYON ZİRVESİ'NE TR41 ÜNİVERSİTELERİ DAMGASI****s43 GENÇ TASARIMCILAR İÇİN 'BARİŞ' TEMALİ YARIŞMA****s46 İZNIK EKOTURİZM TESİSLERİ AÇILDI**

107 BAŞVURUDAN 65'İNE TEKNİK DESTEK

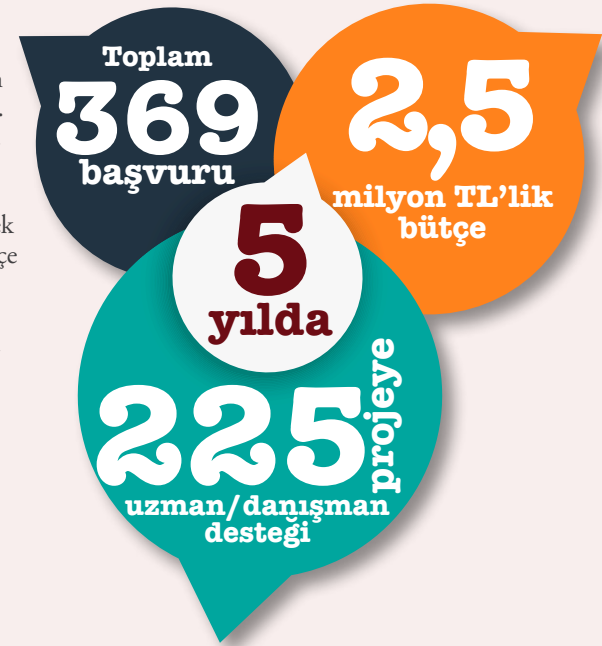
BEBKA'nın 2016 Yılı Teknik Destek Programı'na Temmuz-Ağustos döneminde yapılan 43 başvurudan 31'i, Eylül-Ekim döneminde 36 başvurudan 20'si, Kasım-Aralık döneminde ise 28 başvurudan 14'ü Teknik Destek almaya hak kazandı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) toplam bütçesi 600 bin TL olan 2016 Yılı Teknik Destek Programı için Kasım-Aralık aylarında sunulan başvurulara ilişkin değerlendirme işlemleri sona erdi. BEBKA tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, 2016 Yılı Teknik Destek Programı Temmuz-Ağustos döneminde yapılan 43 başvurudan 31 tanesi, Eylül-Ekim dönemindeki 36 başvurudan 20'si, Kasım-Aralık döneminde ise 28 başvurudan 14'ü 65 ve üstü puan alarak toplamda 65 proje başarılı bulundu.

EĞİTİM VE DANIŞMANLIK İHTİYAÇLARI KARŞILANACAK

Program kapsamında, proje başına 15 bin TL'ye kadar kurum/kuruluşların eğitim ve danışmanlık ihtiyaçlarının karşılanacağı uzman/danışman desteği

sağlanacağı, başvuru sahibine doğrudan bir ödeme yapılmayıp, talep edilen teknik destek Ajans tarafından veya hizmet alımı yoluyla sağlanacak. Başarılı projeler listesine www.bebka.org.tr adresinden ulaşılabilir. BEBKA tarafından 2011 yılından bugüne kadar yürütülen teknik destek programlarına 2,5 milyon TL'lik bütçe ayrıldı, destek programlarına 369 başvuru yapıldı ve toplam 225 proje başarılı bulunarak destek almaya hak kazandı.

MALİ DESTEK ALMAYA HAK KAZANANLAR AÇIKLANDI

BEBKA'nın 2016 Yılı Mali Destek Programları'na yapılan başvuruların sonuçları açıklandı. Bursa, Eskişehir ve Bilecik'ten 36 proje, 16 milyon TL bütçeli programdan destek almaya hak kazandı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) 16 milyon TL bütçeli 2016 Yılı Mali Destek Programları'na yapılan başvuruların sonuçları açıklandı. BEBKA, 2016 Yılı Mali Destek Programları kapsamında Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te toplam 36 proje destek almaya hak kazandı.

92 PROJE BAŞVURDU

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından 22 Şubat 2016 tarihinde kamuoyuna duyurulan 2016 Yılı Mali Destek Programlarına Bursa, Eskişehir, Bilecik'ten Havacılık - Raylı Sistemler - Savunma Sanayii Mali Destek Programı'na 67, Mermer ve Doğaltaş Sektörü Mali Destek Programı'na 25 olmak üzere toplam 92 proje başvurusu yapıldı.

2016 Yılı Mali Destek Programları değerlendirme süreci "Kalkınma Ajansları

Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"ne göre tamamlanarak, desteklenmeye hak kazanan projeler belirlendi. Yapılan Yönetim Kurulu Toplantısı'nda da mali destek almaya hak kazanan projeler onaylandı.

Yapılan 92 proje başvurusundan; Havacılık - Raylı Sistemler - Savunma Sanayii Mali Destek Programı kapsamında 27 proje, Bilecik Mermer ve Doğaltaş Sektörü Mali Destek Programı kapsamında 9 proje olmak üzere toplam 36 proje asil listede yer alarak destek almaya hak kazandı. Projeler için sözleşme süreci devam ediyor.

ÖZEL SEKTÖRE BÜYÜK DESTEK

Mali destekler; havacılık-raylı sistemler-savunma sanayii ve mermer ve doğaltaş sektörüne önemli katkı sağlayacak.

Havacılık - Raylı Sistemler - Savunma

Sanayii Mali Destek Programı kapsamında kazanan projelerin desteklenmesi ile havacılık, raylı sistemler ve savunma sanayii sektörlerindeki işletmelerin üretim altyapılarının ve kabiliyetlerinin geliştirilmesine, yüksek katma değerli sektörlerin rekabet güçlerinin artmasına imkân sağlanacak.

Mermer ve Doğaltaş Sektörü mali destek programı kapsamında destek almaya hak kazanan projelerin desteklenmesi ile Bilecik ilinde doğaltaş sektöründe faaliyet göstermekte olan işletmelerin ürünlerinin işlenmesi, enerji sarfiyatlarının düşürülmesi, katma değeri yüksek yenilikçi ürünlerin tasarlanması ve üretilmesi yoluyla rekabet güçlerinin artırılması mümkün olacak.

Kazanan projelerin desteklenmesi ile **havacılık, raylı sistemler** ve **savunma sanayii** ile **mermer ve doğaltaş** sektörleri ile işletmelerin üretim altyapılarının ve kabiliyetlerinin geliştirilmesine, yüksek katma değerli sektörlerin rekabet güçlerinin artmasına imkân sağlanacak.

	Başvuru Sayısı	Destek Almaya Hak Kazanan Proje Sayısı
Havacılık-Raylı Sistemler-Savunma Sanayii	67	27
Mermer ve Doğaltaş	25	9

MALİ DESTEK İÇİN BİLGİLENDİRME TOPLANTISI BURSA'DA YAPILDI

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) mali destek ve proje uygulama bilgilendirme toplantısı Bursa'da yapıldı.

Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'ndeki toplantıya BEBKA'dan mali destek almaya hak kazanan firmaların temsilcileri ile BEBKA yetkilileri katıldı. Havacılık - Raylı Sistemler - Savunma Sanayii ile Bilecik Mermer ve Doğaltaş Sektörü'nden oluşan 2016 yılı Mali Destek Programları kapsamında projeleri destek almaya hak kazanan kurum yetkilileri, "Proje Uygulama Eğitimi"yle gelecek süreçte neler yapmaları gerektiği konusunda yetkililerden bilgi aldı. Programın açılışında konuşan ve firma temsilcilerine çeşitli konular hakkında bilgiler veren İzleme ve Değerlendirme Birim Başkan Vekili

Gürler Sunel, sözleşme süreci ve proje uygulama dönemine ilişkin detaylı açıklama yaptı.

İLKE VE KURALLAR

"Proje Uygulama Eğitimi"nde katılımcılara kalkınma ajansı ve yararlanıcı arasında imzalanacak sözleşmeye göre, destekten yararlanma ilke ve kuralları, hibe ödemelerinin usul ve esasları, tarafların hak ve yükümlülükleri hakkında açıklamalarda bulunuldu. Eğitimde ayrıca, yararlanıcıların proje ve faaliyet uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları raporlama ve bilgilendirme yükümlülükleri, satın alma kuralları ve

ilkeleri konuları da ele alındı.

Eğitim sonrasında BEBKA yetkilileri, "Proje desteklerinin en etkin şekilde sağlanması, etkilerinin değerlendirilebilmesi ve kamu kaynağının usulüne uygun şekilde kullanılmasını temin etmek amacıyla izleme ve değerlendirme birimleri faaliyet göstermektedir. Bu birim projelerin etkin ve kurallara uygun şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla çalışmaktadır" açıklamasında bulundu.

Önümüzdeki günlerde, destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanacak ve projelerin izleme süreci başlayacak.

KSO ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Kocaeli Sanayi Odası (KSO) tarafından düzenlenen "9. Sektörel Performans Değerlendirme Organizasyonu" ödül töreninde başarılı sanayicilere ödülleri verildi.

Kocaeli Sanayi Odası tarafından 9'un-cusu düzenlenen Sektörel Performans Değerlendirme Organizasyonu Ödül Töreni gerçekleştirildi. Marmara Bölgesi'nde faaliyet gösteren başarılı sanayi kuruluşlarının ödüllendirilmesi amacıyla düzenlenen organizasyonda, Büyük Ölçekli Kuruluşlarda Belgin Madeni Yağlar Tic.

ve San. AŞ., KOBİ dalında ise Cryocan Basınçlı Kaplar Endüstriyel Tesisler San. ve Tic. Ltd. Şti. kazandı. Törenin açılış konuşmasını

gerçekleştiren KSO Başkanı Ayhan Zeytinoglu, amaçlarının ülke ekonomisine katkı sağlayan firmaları ödüllendirmek ve onları çizgi üstüne çıkarmak olduğunu vurgulayarak, "Sektörel

Performans Değerlendirmesine başvuran firmalarımızı; 7 kategoride olmak üzere, 360 derece değerlendiriyoruz. Bu yılki organizasyonumuzda firmalarımızın kadın ve engelli istihdamı sağlamış olmalarına da ağırlık verildi. Yarışmaya katılan firmalarımızın her biri birer kazanandır" dedi.

kür ediyorum, bu duygularla sevgi ve saygılarımı sunuyorum" dedi. Düzenlenen organizasyonda, Taşıt Araçları ve Yan Sanayi Sektöründe KOBİ dalında TR-41 bölgesinden Bursalı ÜÇ-EL Kauçuk Taşıt Araçları Otomotiv Yedek Parça Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi de ödül alan firmalar arasında yer aldı.

TOBB Başkan Yardımcısı Halim Mete de, Kocaeli Sanayi Odası yöneticilerini tebrik etti. Kocaeli Valisi Hasan Basri Güzeloglu da, "Türkiye'nin

bu kutlu yürüyüşüne Kocaeli olarak birçok önemli ve anlamlı zenginlik, derinlik ve birikimler katıyoruz. Ödül hak eden ve her perspektifte ülkemiz adına katkı koyan hepimize çok teşekkür

AR-GE VE İNOVASYON ZİRVESİ'NE TR41 ÜNİVERSİTELERİ DAMGASI

den projeye, projeden üretime.

29 - 30 İSTANBUL
ASIM KONGRE
MERKEZİ

Altın Sponsor:
EGEYAPI

1. AR-GE ve İnovasyon Zirvesi'nde BEBKA koordinasyonunda sergilenen TR41 Bölgesi'ndeki üniversitelerin akademisyen ve öğrencileri tarafından geliştirilen AR-GE ve inovasyon projeleri ziyaretçilerden tam not aldı.

Mimar ve Mühendisler Grubu'nun (MMG) öncülüğünde, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayelerinde 29 - 30 Kasım 2016'da İstanbul Kongre Merkezi'nde "AR-GE'den projeye, projeden üretime" temasıyla 1. AR-GE ve İnovasyon Zirvesi gerçekleştirildi. Zirvede, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde geliştirilen ve yatırıma dönüşebilecek seçilmiş 180 inovatif proje ve prototip sergilendi. TR41 Bölgesi'ndeki üniversitelerin akademisyen ve öğrencilerinin geliştirdiği 33 proje de BEBKA standında yer aldı.

Sergilenen projelerin prototipleriyle birlikte katılan akademisyen ve öğrenciler, ziyaretçilere projeler hakkında bilgiler verdi. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü ve eski Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce'nin açılışını

yaptığı, Türkiye'nin girişimci sanayici ve akademisyenlerinin bulunduğu zirvede, BEBKA'nın ev sahipliğinde sergilenen projeler katılımcıların yoğun ilgisi ile karşılaştı.

Zirvede, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde geliştirilen ve yatırıma dönüşebilecek seçilmiş **180 inovatif proje ve prototip** sergilendi. TR41 Bölgesi'ndeki üniversitelerin akademisyen ve öğrencilerinin geliştirdiği **33 proje** de BEBKA standında yer aldı.

BEBKA STANDINA ÖVGÜ

Zirvenin açılışını yapan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, BEBKA standını ziyaret etti. Bölge üniversitelerinin sergilediği tüm projeleri tek tek inceleyen Bakan Faruk Özlü, çalışmalarına katkı sağlayanları tebrik etti. Stanttaki projeler ile yakından ilgilenen Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

Başkanı Prof. Dr. A. Arif Ergin de, TÜBİTAK olarak verdikleri destekler ile sektörlerin ihtiyaçlarına çözüm olabilecek inovatif projelerin ortaya çıkmasından dolayı büyük mutluluk duyduklarını belirtti.

TEKNOGİRİŞİMCİLER GELECEĞİ KURUYOR

Bursa ve Eskişehir'deki Teknoloji Transfer Ofisleri, üniversitede üretilen bilginin sektörlere aktarılmasını sağlayan bir arayüz olarak faaliyet gösteriyor. Bu ofislerde iş fikirleri verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşiyor. BEBKA da kısa adı TechUP olan Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Program ile firmaların mentorlar gözetiminde desteklenerek yatırım yapılabilir hale getirilmesini hedefliyor. Böylece fikri mülkiyet temelli girişimlerin hızlı büyümesini amaçlıyor.

TECHUP İÇİN START ESKİŞEHİR'DE VERİLDİ

Teknoloji tabanlı firmaların desteklenerek büyüme ve gelişmesine katkı sağlayacak Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı-TechUP'ın ilk toplantısı Eskişehir'de yapıldı.

TechUP'a katkı yapan kurumların temsilcilerinin attıkları imzalarla işbirliği protokolü hayata geçirildi.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından (BEBKA), Anadolu Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (ARİNKOM TTO) ve Eskişehir Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (ETTOM) işbirliği ile teknoloji tabanlı firmalara yönelik olarak hazırlanan "Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı-TechUP" açılış toplantısı Eskişehir'de gerçekleştirildi.

Tanıtım toplantısı ve imza törenine Eskişehir Valisi ve aynı zamanda BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Azmi Çelik, Bursa Vali Yardımcısı Ahmet Hikmet Şahin, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mefail Ateş ve Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş Özyaydemir'in yanı sıra Eskişehir ve Bilecik protokolü, sanayiciler, akademisyenler, girişimciler ve öğrenciler katıldı.

Programın açılışında konuşan Eskişehir Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Azmi Çelik, günümüzde teknoloji ve sanayinin birbirinden ayrılmayan iki unsur haline geldiğini söyledi. Vali Çelik, Eskişehir'in bu anlamda ülkenin önemli illerinden birisi olduğunu belirtti.

Yerli üretim ve katma değeri yüksek ürün üretiminin öneme vurgu yapan Vali Azmi Çelik, "Daha fazla ihracatın

yolu hepimizin malumu olduğu üzere teknolojiyi yerli olarak üretmekten ve katma değeri yüksek ürün üretmekten geçmekte. Bu bağlamda BEBKA tarafından girişimcilere mali ve teknik destek sağlamak üzere çok güzel çalışmalar yürütülüyor. Bu program ve daha farklı programlarla birlikte teknoloji üretimine, geliştirilmesine daha fazla önem vermeliyiz. Bu bağlamda hem üniversitelerimiz, hem sanayi ve ticaret hayatımızın temsilcileri hakikaten sorumluluklarının farkında olarak önemli adımlar atmakta" diye konuştu.

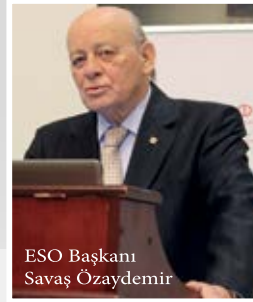
Eskişehir Valisi
Azmi Çelik

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci Gündoğan

Osmangazi Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Hasan Gönen

ESO Başkanı
Savaş Özaydemir

GİRİŞİMCİLİK ÖNEMLİ BİR FAKTÖR

AR-GE faaliyetlerinin önemine değinen Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan ise, “Ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi ve belirlenen ulusal hedeflere ulaşabilmesi için çok daha yoğun bir AR-GE faaliyeti yürütmesi kuşkusuz bir zorunluluktur. Tüm bu hedeflere ulaşmamız ancak ileri teknoloji ürünlerinin ihracatını artırmakla mümkün olacaktır. Bu da üniversitemizin ürettiği bilginin katma değere dönüşmesi ile mümkündür” dedi.

Bilginin, katma değere dönüşmesinde girişimciliğin en önemli faktör olduğunu belirten Rektör Gündoğan, “Günümüzde üniversitelerin eğitim yolu ile nitelikli insan kaynağı oluşturmak, araştırma yaparak bilgi üretme rollerine ek olarak, ürettikleri bilginin yenilik faaliyetlerine katkı sağlaması ve ekonomiye kazandırılması amacıyla üstlenecekleri rollerinin pekiştirilmesi konusu ön plana çıkmaktadır. Üniversiteler böylelikle ulusal yenilikçilik ve girişimcilik ekosistemini destekleyici bilgi merkezleri haline geleceklerdir” diye konuştu.

Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen de, “Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı’nın küresel bir köy haline dönüşen dünyamızda gerekliliğini tartışmaya ihtiyaç yok” dedi.

Bilgiyi faydalı ürün, faydalı hizmet ve faydalı teknolojiye dönüştürmenin gerekliliğine işaret eden Rektör Gönen, “Malum, yaptığımız ihracatın kg fiyatı AB ülkelerinin en fazla ancak yarısına karşılık geliyor. Dolayısıyla biz bu rakama ulaşmak için elbette elde ettiğimiz bilgileri hızlandırmak suretiyle o mertebeye ulaştırmamız gerekiyor.

Atalarımız, ‘Boğulursan büyük denizde boğul’ demiş. Yani yaptığımız işi büyütmemiz gerekiyor” ifadelerini kullandı.

Tanıtım toplantısına katılan ve burada yaptığı konuşmada bu programın 10 firmaya odaklanmasının önemli olduğunu söyleyen Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş Özaydemir de bu 10 firma içinden ne kadar fazla başarı sağlanırsa o kadar büyük kazanç elde edileceğini belirtti.

7 AY SÜRECEK

Yapılan açılış konuşmalarının ardından BEBKA Planlama Birim Başkanı Jülide Alan tarafından “Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı”nın tanıtımı yapıldı. Programın 7 ay süreceğini söyleyen Alan, “İş fikriyle değil, geliştirdiği teknolojik yenilik/ürün/hizmete göre değerlendirilerek seçilecek 10 firma hızlandırıcı programa alınacak. Programın sonunda düzenlenecek olan yatırımcı-girişimci buluşmaları ile de firmalar yatırımcı karşısına çıkma imkânı bulacaklar” dedi.

Alan’ın açıklamalarının ardından program ETTOM Girişimcilik ve Şirketleşme Koordinatörü Nihan Tomris Küçün ile ARİNKOM TTO Teknoloji Transferi Grup Yöneticisi Orkun Başkan tarafından yapılan sunumlarla devam etti.

FİRMALAR TECHUP İLE HIZLANACAK

BEBKA’nın Eskişehir ve Bilecik’te hayata geçireceği Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Program (TechUP) ile firmalar, mentorlar gözetiminde desteklenerek yatırım yapılabilir hale getirilecek.

BEBKA, inovasyon odaklı girişimciliği güçlendirmek, teknoloji tabanlı firmaların desteklenerek büyüme ve gelişmeye katkı sağlamak amacıyla, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Teknoloji Transfer Ofisleri ARİNKOM ve ETTOM ile birlikte “Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı – TechUP”ı hayata geçiriyor. Programın ilk etabı Eskişehir ve Bilecik’teki firmalara yönelik olacak. Programda amaç bu illerde, faaliyet gösterdiği alanda yenilikçi ve teknolojik bir ürünü/hizmeti olan, fakat söz konusu atılımı finansal kısıtlar veya tecrübe eksikliği gibi sebepler ile gerçekleştirilemeyen en az 3 ay önce kurulmuş, tercihen ciro elde etmiş firmaların büyüme hedeflerinin mentorlar gözetiminde desteklenmesi ve firmanın yatırım yapılabilir hale getirilmesi. Eskişehir ve Bilecik için toplam 10 firma hedefleniyor. Bu firmalar, iş fikri ile değil, geliştirdiği teknolojik yenilik/ürün/hizmet ile değerlendirilecek olup, Eskişehir ve Bilecik’te faaliyet gösteren firmalardan seçilecek.

Bu firmalar, mentor desteği ile hızlandırıcı programına alınacak, programın sonunda düzenlenecek olan “Yatırımcı-Girişimci Buluşmaları” ile firmaların yatırımcı karşısına çıkması sağlanacak. Program 7 ay sürecek.

Prof. Dr. AHMET ÇABUK

ETTOM Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Teknoloji Transfer Ofisi
Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü

“PROJE ÇOK ÖNEMLİ TECRÜBELER SAĞLAYACAK”

Eskişehir’deki firmalar teknoloji odaklı çalışmalar yapmak için çok niyetli ve özverili bir konumdalar. Bu firmaların sistematik bir yapıya ihtiyaçları olduğu bilinen bir gerçektir. Bu projenin bu sistematik yapıyı oluşturması nedeni ile oldukça önemli bir eksikliği gidereceği kanaatindeyim. Firmalar ihtiyaç duydukları ve zaman zaman dile getirdikleri eğitimler ile alanında uzman olan mentör desteklerine ulaşabileceklerdir. Önemli olan husus proje bitimi ile birlikte bu edinilecek tecrübenin firma için bir rutin haline gelmesidir. Eskişehir’deki ekosistem ancak böyle güçlenecektir. Burada doğru motivasyon ‘ben nerede olmak istiyorum?’ sorusudur. Artık teknoloji tabanlı firmalarımızın bir yerden hibe almayı beklemeyen, kendi güçleriyle

ve ürettikleriyle sürdürülebilirliklerini yöneten yapılara dönüşmesi gerekmektedir. “Techup” projesinin, bu algının da değişmesine hizmet edeceğini düşünüyorum. Bu proje sayesinde yolun başındaki firmalar aynı zamanda geleceğin güçlü firmaları olmak için de önemli bir tecrübe edineceklerdir. Burada edinilen tecrübenin projenin bitimini izleyen süre içerisinde belli bir noktaya gelmiş olduğunu görmemiz lazım. Ayrıca önemli bir husus da birlikte iş yapma kültürünün gelişimine yapılacak katkıdır. Bu kapsamda bu projeden en önemli çıktı olacağını düşündüğüm husus firmaların edineceği tecrübelerin yanında kurumların edineceği birlikte çalışma kültürü ve insan kaynağını yönetme tecrübeleri de çok önemli olacaktır.

‘FİRMALAR YATIRIMCIYLA BULUŞACAK’

BEBKA çatısı altında ARİNKOM Teknoloji Transfer Ofisi ve ETTOM olarak birlikte bu programı kurgulamaya çalıştık. Teknoparktaki firmalar güzel teknolojiler üretiyorlar ama istenilen hızlı büyümeyi sağlayamıyorlar. Programın asıl amacı, onları kısa süreli yoğun bir programa alarak beklenen büyümeyi hızlandırmak, onları biraz daha iterek başarıya yardımcı olmak. Aralık ayının sonunda başvuruları tamamlıyoruz, sonra bir seçim süreci olacak. Ve en sonunda belli bir aşamaya gelen seçilmiş 10 firma yatırımcı önüne

çıkacak, sunumlarını yapıp projelerini anlatacaklar. Projelerini sunduktan sonra da yatırım almak için yarışacaklar. Burada doğrudan nakdi bir yardım yok. Önemli olan firmaları sağlam bir şekilde yatırımcıya, büyümeye hazırlamak. Burada nakdi parayı verecek olan Demoday’ın sonunda yatırımcı olacak. Bizim istediğimiz fikri mülkiyet temelli girişimlerin yatırım alması. Öne çıkarmak istediğimiz bir nokta da teknolojiyle koruma altına alınan teknolojilerin yatırımcı ile buluşması.

BURÇAK İLER TİMURÇİN

ARİNKOM Girişimcilik ve Sermaye Destekleri Koordinatörü

'DOĞRU DESTEKLE DOĞRU ADIMLAR ATACAĞIZ'

2004 yılında kurulduk. Firmalara yazılım geliştiriyoruz. 2 yıldır da bulut bilişim ve müşteri ilişkileri yönetimi üzerine yazılımlar geliştiriyoruz. Bugüne kadar bu tarzdaki toplantılar için hep İstanbul'a gidiyorduk. Bu program bizim için faydalı oldu, inşallah sonuçları da güzel olur. Biz şu anda dünyada yaygın olan bulut bilişim üzerine çok ciddi AR-GE yapıyoruz hatta KOSGEB'den AR-GE inovasyon desteği de alıyoruz proje ile ilgili. O yüzden bu projeyi biz yurtdışına açmayı hedefliyoruz. Bu konuda biz bugüne kadar

Azerbaycan'a yazılım ihracatı yaptık. Ama şimdi daha doğru bir destek alarak daha doğru adımlar atmak istiyoruz. Bu bulut bilişimi yurtdışına nasıl daha hızlı açarız, nasıl daha hızlı büyütürüz diye mentorluk desteğine ihtiyacımız olduğunu hissediyoruz. Dünyada bu bulut bilişimin en bilinen markası salesforce.com'un geçen yılki satışı 5.5 milyar dolar. 16 bin çalışanı var. 1999 yılında kurulmuş bir şirket, kısa sürede büyük ivme kazanmış. Biz de bu konuda ülkemizin geri kalmaması için zaten bütün

OZAN AVCAN
Evosoft Yazılım Kurucusu

bilgi birikimimizi, bütün geçmişten gelen tecrübelerimizi buluta aktardık. Destekleneceğimizi umuyorum.

ONUR BİLGE
BLG Robotik Otomasyon yetkilisi

'AKADEMİSYEN GİRİŞİMCİYE ÖRNEK OLUYORUZ'

Aslında bizim iş fikrimiz içerisinde herkesin bize ihtiyacı olabileceğini düşünüyorduk ama gerçek hayat öyle

değilmiş. Kurduğumuzdan beri yapmış olduğumuz görüşmeler neticesinde bizim ön planda düşündüğümüz işin tam anlamıyla müşterinin ihtiyacı olmadığını görmeye başladım. Daha sonra bu tarz programları araştırmaya başladım. Teknoloji nedir? Teknoloji hızlandırma programları nasıl yapılır diye? Bunun için buradayım. Gerçekten yurtdışındaki örneklerini incelediğim zaman orada da bu programların, etkinliklerin yıllardır aslında yapıldığını gördüm. Açıkçası buradan güzel

şeylerin çıkacağını düşünüyorum. 10 firma arasına girmeyi çok istiyoruz. Geçen sene biz kendi iş fikrimizi yatırımcılara da sunduk. Oradaki geri bildirimleri alıp kendi iş modelimizi biraz daha değiştirdik. Şimdi yatırımcının karşısına çıktığımızda biraz daha iyi in-tiba uyandırıyoruz. Böyle bir programa seçilirsek eğer tam anlamda yatırımcıya çıkacağımızı düşünüyorum. Hedeflediğimiz nokta yurtdışı, uluslararası piyasaya açılabilmiş bir otomasyon ve yazılım şirketi olabilmek.

'BURADAN GÜZEL İŞLER ÇIKACAK'

Türkiye'de önemli bir boşluk var bu alanda. Ülkemiz cari açıkla büyük bir savaş veriyor. Bunun giderilmesi için bir şekilde bilgiyi ürünün içerisine mümkün olduğunca sokmamız lazım ki ürünün fiyatı artsın. Bu da ancak işte bu tür girişimlerle mümkün olabilir. Burada önemli olan mentorlerin nasıl olacağı. Türkiye'de bu tür işleri yapmaya çalışan çok insan var ama gerçekten bilerek yapan her yönünü bilen insan sayısı çok

az. 2009 yılından beri faaliyeteyiz, tecrübemiz var. Bizim şirketimiz, bir akademisyenin kurmuş olduğu şirket. Yani o anlamda akademisyen girişimciye örnek oluyoruz. Girişimcilik için önemli kriterler var ancak akademik temelli girişimci olursa bunun artışı olur. Eğer akademik temelli olmazsa yalnızca girişimci olursanız dünya ölçeğine çıkabilirsiniz elbette ama bu biraz engellerle karşılaşacaktır. Türkiye'de büyümek yeterli değil dünyada

OKTAY UYSAL
Entekno Endüstriyel Teknolojik ve Nano Malzemeler San. Tic. Ltd. Şti İşletme Müdürü

büyüyecekseniz gerçekten bilginiz de olması lazım.

ARINKOM BİLGİYİ SEKTÖRE AKTARIYOR

ARINKOM TTO Yöneticisi Mehmet Hakan Dağ, sektörün ihtiyaçlarını analiz ederek üniversiteye, üniversitede üretilen bilginin sektöre aktarılmasını sağlayan bir arayüz olarak faaliyet gösterdiklerini söyledi.

ARINKOM TTO Yöneticisi
Mehmet Hakan Dağ

Anadolu Üniversitesi AR-GE ve İnovasyon Koordinasyon Merkezi (ARINKOM) 13 Mart 2013 tarihinde Anadolu Üni-

versitesi Senatosu'nda alınan kararla kuruldu. Kuruluşunu takiben 2013 yılı TÜBİTAK 1513 Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme Programı kapsamında desteklenen projelerden biri olarak 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren ARINKOM TTO olarak faaliyetlerine devam ediyor. Hâlihazırda TÜBİTAK tarafından Türkiye genelinde desteklenen 25 Teknoloji Transfer Ofisi'nden biri olarak çalışmalarını sürdüren ARINKOM TTO'nun faaliyetlerini kurumun yöneticisi Mehmet Hakan Dağ anlattı. ARINKOM TTO'nun, sektörün ihtiyaçlarını analiz ederek üniversiteye, üniversitede üretilen bilginin sektöre aktarılmasını sağlayan

bir arayüz olarak faaliyet gösterdiğini belirten Dağ, "ARINKOM TTO, üniversitenin TTO faaliyetlerini yürütmek ve üniversite içinde diğer birimlerin ve/veya üniversitenin sektör ile birlikte gerçekleştirdiği tüm TTO faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamaktadır ve bu konuda destek hizmetleri sunmaktadır.

ARINKOM TTO faaliyetlerini; farkındalık, tanıtım, bilgilendirme ve eğitim hizmetleri, destek programlarından yararlanmaya yönelik hizmetler, proje geliştirme / yönetim hizmetleri (üniversite sektör işbirliği faaliyetleri), fikrî sınai mülkiyet hakları ve ticarileştirme hizmetleri ve girişimcilik hizmetleri başlıkları altında 5 modül şeklinde yürütmektedir" dedi.

Girişimci adaylarının iş fikirlerinin geliştirilmesi, ticarileşebilir iş modellerine dönüşebilmesi ve fon sağlayıcılara sunulacak iş planlarının yazılması için danışmanlık hizmetleri, patent araştırma, hızlandırıcı programlar kapsamında eğitim ve mentorluk hizmetleri, melek yatırımcılarla buluşturma ve ücretsiz ofis imkânlarından yararlanma destekleri verdiklerini kaydeden Dağ, şunları söyledi:

"Eğer girişimci adayları şirketlerini KOSGEB veya TÜBİTAK'ın ilgili destek programları ile kuracaklarsa bu süreçlerin işleyişleri ve iş planlarının doldurulması konusunda yönlendirme de yapılmaktadır. Ayrıca düzenlenen etkinliklerle girişimcilikle ilgili konularda bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır. Teknoparkta şirket kurmak isteyen üniversitemiz akademisyenlerine ise ayrıca Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin yönetici şirketi ATAP AŞ'ye başvurmaları ve bu başvuru sürecinde; başvuru esasları hakkında bilgilendirme, başvuru formlarının doldurulması, üniversite görevlendirme yazılarının hazırlanması konusunda yönlendirme yapılmaktadır. Şirketini yeni kurmuş girişimcilere kuluçka hizmetleri kapsamında ücretsiz ofis, eğitim ve mentorluk, yatırımcıya hazırlama ve yatırımcıyla buluşturma gibi destekler verilmeye devam etmektedir."

GİRİŞİMCİLER NASIL FAYDALANABİLİR?

Dağ, girişimcilikle ilgili hizmetlerden nasıl yararlanılacağını da şöyle anlattı: "Girişimcilik hizmetleri kapsamında

ARİNKOM

Kuruluş Tarihi: 13 Mart 2013
Yeri: Anadolu Üniversitesi Yunusemre Kampüsü Öğrenci Merkezi 1. Kat 26470 Tepebaşı, Eskişehir
İstihdam edilen personel sayısı: 17
Girişimcilere verdiği destekler/ hizmetler: Ön Kuluçka Merkezi (ANAÇ),

Kuluçka Merkezi (KOSGEB-ANADOLU TEKMER), TÜBİTAK ve KOSGEB destek programları hakkında bilgilendirme.
Telefon numarası: 0222 335 0 886
Fax : 90-224 280 85 71
Web adresi: arinkom.anadolu.edu.tr

sunulan ön kuluçka hizmetlerinden teknoloji tabanlı iş fikri olan ve henüz şirketleşmemiş Anadolu Üniversitesi öğrencileri, akademisyenleri ve Türkiye genelindeki tüm üniversitelerden mezun olmuş kişiler oluşturulan çeşitli programlar ve etkinlikler vasıtasıyla yararlanabilmektedir. Bu hizmetlerden yararlanmak isteyenler öncelikle ARİNKOM TTO ve ANAÇ Ön Kuluçka Merkezimizdeki uzmanlarımızla görüşerek hizmetlerimizle ilgili detaylı bilgi alarak ihtiyaçlarına yönelik programlara yönlendirilmektedir. ARİNKOM TTO Temmuz 2016'dan itibaren TÜBİTAK 1512 Teknogirişim Sermaye Desteği Programı'nın (BİGG) Uygulayıcı kuruluşlarından biridir. Uygulayıcı kuruluş olarak hangi üniversiteden mezun olduğuna bakılmaksızın

hazırlanmış etkinlikler, programlar ve KOSGEB-Anadolu TEKMER aracılığıyla yararlanabilmektedir. Bu kapsamda startüplara destek programları hakkında bilgilendirme ve yönlendirme, ücretsiz çalışma ofisi, ofis araçları, internet, üniversitenin altyapı desteği ve laboratuvarlarını kullanabilme olanağı, eğitim ve mentorlük, danışmanlık ve yatırımcıyla buluşturma hizmetleri verilmektedir. KOSGEB ile işbirliği ile yürütülen Kuluçka Merkezi TEKMER'de ücretsiz ofis almak isteyen firmalar KOSGEB'in AR-GE İnovasyon Destek Programı'na başvuru yapmaktadır. Bu başvuru sürecinde de girişimcilere destek verilmektedir. Ayrıca 2017 yılında BEBKA ile yürütülecek olan "İnovasyon Odaklı Hızlandırıcı Program - TechUp" ile kuluçka hizmetleri

ra başvuru için olgunlaşarak ticarileşebilir iş modellerine dönüşmesi hedeflenmektedir."

BAŞARILI PROJELER

Dağ, ARİNKOM TTO'nun desteklediği projeler ile ilgili de şu bilgileri verdi:

"Kurduğumuz günden bu yana 200'ü aşkın kişi iş fikirlerinin değerlendirilmesi ve çeşitli destek programlarına yönlendirilebilmek için ARİNKOM TTO'ya başvurmuştur. Bunlardan 35 girişimci adayı ön kuluçka hizmetlerinden yararlanmış 16'sı iş fikirlerini hayata geçirerek şirketlerini kurabilmiştir. Üniversitemiz Mühendislik Fakültesi Malzeme Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerinden Yard. Doç. Dr. Özgür Özer akıllı telefon ekranlarında kullanılacak cam seramikleri alanındaki patentli teknolojisi ile MagSpin adlı firmasını Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde kurmuştur. MagSpin, ARİNKOM TTO'nun teknoloji portföyündeki fikri hakların ticarileşmesine yönelik kurulan ve erken aşama teknolojilere yatırım yapan fon şirketlerinden yatırım alan ilk firmadır. Firma Aralık 2016'da DCP'den (Diffusion Capital Partners) çekirdek sermaye olarak 150.000 Euro'luk yatırımı alarak kurulmuştur. Firmanın aldığı yatırımla "Proof of Concept" aşaması dediğimiz kavramsal doğrulama aşamasını başarıyla tamamlaması ve 2017 yılında Seri A yatırımı alarak büyümesini bekliyoruz. Özgür Hocamızın bu başarısı Anadolu Üniversitesi'nin Malzeme Bilimleri alanında geliştirilen ileri teknolojilerin yüksek potansiyelinin de bir kanıtı niteliğindedir."

BİGG programına başvuru yapan ve başvuru koşullarını sağlayan tüm girişimci adaylarına ön kuluçka hizmetleri BİGG-ANAÇ Teknogirişim Programı ile verilmektedir. Kuluçka hizmetlerinden ise yenilikçi ve teknolojik ürün / hizmet üreten, melek yatırımcı veya fon şirketlerinden yatırım almak isteyen, teknolojisi ticarileşme potansiyeli olan startüplar bu firmalara yönelik

kapsamında yatırım almak isteyen startüplara ulaşmaya çalışılmaktadır. Öğrenciler ise destek programları ve Anadolu Üniversitesi Girişimcilik

Ekosistemi hakkında bilgilendirilmekte, çeşitli etkinlik, eğitim ve programlar yoluyla yenilikçi iş fikirlerinin geliştirilmesi ve olgunlaştırılması konusunda danışmanlık desteği alabilmektedir. Anadolu Üniversitesi öğrencilerine yönelik hazırlanan "Startupus Teknogirişim Atölyesi" ile teknolojik yenilik içeren iş fikirlerinin girişimcilik destek programlarına ya da melek yatırımcıla-

ATAP TÜRKİYE'NİN İLK BİLİM PARKI ALANI

Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı (ATAP), Türkiye'nin OSB içinde kurulan ilk ve tek bilim parkı alanı olarak faaliyetlerini sürdürüyor.

ATAP Genel Müdürü Ali İhsan Karamanlı

Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı AŞ (ATAP), 18 Eylül 1990 yılında resmen kurularak faaliyetlerine başladı.

Kurum ile ilgili bilgiler veren ATAP Genel Müdür Ali İhsan Karamanlı, Eskişehir Sanayi Odası'nın Eskişehir sanayicilerinin teknoloji transferinde ve teknolojinin takibinde zorlandıkları, teknolojilerini yenileyemedikleri için rekabet güçlerini yitirdikleri ve fakat işin kötü yanı buradan çıkış yollarının ya da çözüm yollarının aranmasında yetersiz kaldıkları tespiti üzerine çalışmaların başladığını belirterek, ATAP'ın temellerinin bu düşünceden hareketle atıldığını söyledi. Karamanlı, "1995 yılında OSB'nin genişletme çalışmaları sırasında yurtdışındaki örnekler bakılarak, OSB yakınında bir bilim parkı oluşturulması konusunda OSB Genel Müdürlüğü ve yer seçim komitesi ile görüşüldükten sonra mutabakat sağlandı. AR-GE merkezlerinin eğitim binalarının, otel, alışveriş merkezi gibi

sosyal donatı alanlarının olduğu yaklaşık 2 milyon metrekarelik alan bilim parkı ilan edildi. Bilim parkına yapılacak altyapının temeli 12 Nisan 1997 Cumartesi günü 9. Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel'in katılımı ile atıldı. Böylece ülkemizde OSB içinde kurulan ilk ve tek bilim parkı alanı ilan edilmiş oldu" dedi.

ATAP BAŞARILI ÖRNEKLER YARATTIYOR

ETGB'den endüstri kökenli girişimciler, üniversite kökenli girişimciler, yerli ve yabancı AR-GE firmaları, yerli ve yabancı firmaların AR-GE bölümleri ve ürün haline getirilebilecek yeni bir fikre sahip ancak AR-GE ortamı bulamayan her türlü teknolojik çalışma yapan kişilerin yararlanabileceğini kaydeden Karamanlı, şöyle devam etti: "Girişimciler AR-GE çalışmalarını proje haline getirdikten sonra ETGB başvuru formunu doldurup ATAP'a sunar. İncelenen proje daha sonra ATAP Yönetim Kurulu'nda görüşülüp ETGB'de yer alıp almayacağına karar verilir. ETGB bünyesinde yönetici şirket olarak kurulan ATAP faaliyete

başladığı günden beri bilimsel temelli, yenilikçi, rekabetçi, insan emeği ve fikirlerine saygılı araştırmacı ve AR-GE'yi esas almaktadır. AR-GE girişimci şirketlerinin Eskişehir Sanayi Odası (ESO) bünyesindeki şirketlerin sahip oldukları üretim kabiliyetlerinin, teknolojik ürüne ve tasarıma dönüştürülmesinde ve üniversite araştırmalarından elde edilen teknolojik katma değerlerin ürüne dönüştürülmesinde gerekli sanayi desteğini sağlayacak işbirliğinin oluşmasında ATAP AŞ sinerjik bir çalışma ortamı yaratarak ülkemiz adına başarılı örnekler yaratmaktadır." Karamanlı, ETGB'ye ticarileşme potansiyeli olan iş fikirleriyle gelen girişimci adaylarının Anadolu Üniversitesi ARİNKOM Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) ve Osmangazi Üniversitesi ETTOM TTO ile yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde ATAP tarafından yönlendirildiğini ifade ederek, "Bu TTO'ların sahip olduğu Ön Kuluçka ve Kuluçka merkezlerinde girişimci adayları teknoloji tabanlı iş fikirlerini aldıkları eğitim, danışmanlık ve mentorluk hizmetleriyle olgunlaştırarak fon kaynağı sağlayabilecekleri destek prog-

ATAP

Kuruluş Tarihi: 1991
Yeri: Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi
İstihdam edilen personel sayısı: 6
Ortak sayısı, ortaklık yapısı: Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı AŞ (ATAP AŞ) 1991 tarihinde Eskişehir Sanayi Odası (ESO), Anadolu Üniversitesi (AU), AU

Güçlendirme Vakfı, AÜ Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı ve ESO'ya üye 15 şirketin katılımı ile kurulmuştur. Geçen yıllar içinde 4 kurum daha katılarak ortak sayısı 19 olmuştur.

Telefon numarası: 0222 236 21 18
Web adresi: www.atap.com.tr

ramlarına başvuruları için projelendirme desteği, ücretsiz çalışma ofisleri, internet ve üniversitelerin teknolojik altyapı ve laboratuvar imkânlarından faydalanabilirler. Böylelikle fikri olgunlaşan ve bunu iş planına uygulamayı başaran girişimci adayları bu fikrini AR-GE projesi haline getirerek ATAP'a başvurup teknopark şirketi kurmak için adım atabilmektedir. Ayrıca ESOĞÜ Meşelik Kampüsü'ndeki teknopark binası bünyesinde temeli atılan kuluçka merkezi ile öğretim üyelerinin kuracağı spin-off şirketleri için yeni çalışma alanları sağlanacaktır. ATAP, girişimcilere yüksek ve orta yüksek teknolojik ürünlerin geliştirilmesine imkân sağlayan AR-GE ve inovasyon faaliyetlerinin yapılabilmesi için değişik ölçeklerde modern ve çevreye duyarlı çalışma ofisleri sağlamaktadır. Girişimciler ATAP'ın sağladığı şirket kuruluşu, muhasebe işlemleri, mali işler, pazarlama, ulusal ve uluslararası fon destekleri için danışmanlık ve yardım hizmetlerinden inkübasyon, test, ölçümleme ve kalite güvence konularında teknik desteklerden faydalanabilir. Bunun yanında firmalar için farkındalık, bilgilendirme ve eğitim hizmetleri için destek vermektedir. ATAP yurtdışındaki ve yurtiçindeki

şirketlerle/kuruluşlarla uzun vadeli işbirlikleri kurmak istemektedir. Bu kapsamda yurtdışına iş gezileri ve fuar ziyaretleri düzenlemek, yabancı heyetleri Türkiye'de ağırlamak ve desteklemek için çalışmalar hazırlamaktadır. ATAP özellikle teknoparkta yeni kurulmuş yenilikçi ve teknolojik ürün veya hizmeti olan ve mentor desteği almak isteyen firmaların hızlandırıcı programlar konusunda farkındalık kazanmasını sağlar ve bu programlara katılmalarını teşvik eder" diye konuştu.

HEDEF 500 MİLYON DOLARLIK KATMA DEĞER

ATAP'ın ETGB'yi uzun vadede yaklaşık 50 AR-GE çalışması yapan firma ile 5.000 nitelikli AR-GE elemanı ve yıllık 500 milyon dolar katma değer yaratan bir bölge haline getirmeyi hedeflediğini kaydeden Karamanlı, şunları söyledi: "ATAP'ı diğer teknoparklardan ayıran en önemli özelliği Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulup daha sonra üniversitelerde açtığı yerleşkelerle genişlemiş bir teknopark olmasıdır. ATAP AŞ sinerjik bir çalışma ortamı yaratarak ülkemiz adına başarılı örnekler yaratmıştır. Uluslararası çerçeve projeleri özellikle teknoparklar açısından bilginin,

yeteneklerin ve uzmanlığın öğrenilip kullanılabileceği ve yeni pazarlara ulaşabileceği bir platform sunduğu için önümüzdeki yıl ETGB çatısı altında faaliyetlerdeki AR-GE firmalarının yurtdışı ve AB projelerinde ortak olarak yer alması için çalışılacak, bu tür firmalara ATAP tarafından destek verilecektir. Fikrinin iyi olup olmadığını sorgulayan bir girişimcinin büyük şirketlerin, üniversitelerin, girişimciliği destekleyen ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği yarışmalara katılıp kendini test etmesi bu konudaki soru işaretlerini ortadan kaldıracaktır. Bir fikrin iyi olması da tek başına yeterli olmuyor. Girişimcinin karakteri, kurduğu ekip ve onun vizyonu daha önemli bir yerde duruyor. Bu noktada teknik bilginin yetersizse teknik bilgi olan kurucu bir ortak bulmak tahmin ettiğinizden fazla destek sağlayacaktır. Girişim fikrinizi hayatın sırrı gibi görmeyin eğer öyle bile olsa sizi başarıya götürecek kriter bu değil. Fikrinizden daha önemli olan şey fikrinizi nasıl uygulayıp hayata geçirdiğinizdir. Son olarak network'ünüzü geliştirmeye çalışın. Girişiminizin gelişimi için sahip olduğunuz network tahmin ettiğinizden çok daha önemlidir."

İŞ FİKİRLERİ ETTOM'DA GERÇEĞE DÖNÜŞÜYOR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi'nin Şirketleşme ve Girişimcilik biriminden iş fikirleri olan, şirket kurmak isteyen akademisyenler, öğrenciler ve girişimci adayları faydalanıyor.

ETTOM Genel Müdürü
Prof. Dr. Ahmet Çabuk

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (ETTOM) Genel Müdürü Prof. Dr. Ahmet Çabuk, girişimcilik ekosisteminin, öğrenciler, öğretim üyeleri ve dışarıdan başvuracak tüm girişimci adaylarını destekleyecek şekilde tasarlandığını belirterek, "Ekosistem, paydaşlarının ihtiyaçlarına paralel olarak oluşturulmuş

ön kuluçka merkezi, kuluçka merkezi, teknopark binası ve hızlandırıcıdan oluşmaktadır. Bu birimler; iş fikrinden şirket kurulumuna ve sonrasında kurumsallaşma, pazarda sürdürülebilirliğini sağlama konularına yönelik eğitimler, mentorluk hizmetleri, yatırımcı ağları ile buluşmalar sağlamaktadır" dedi.

ETTOM Girişimci Geliştirme Ağı'nın, teknoloji tabanlı girişimlere sunduğu altyapı hizmeti ile de desteklediğini vurgulayan Çabuk, "Girişimci adaylarımıza 7/24 açık ofis imkânı sağlanmakta, bu ofisler gerçekleştirmek istedikleri fikirleri olgunlaştırabilecekleri, girişimcilik simülasyonu olarak deneyimleyebilecekleri alanlar olarak kullanılmaktadır. Girişimci adaylarımızın şirketleşme modellerini oluşturdukları Ön Kuluçka merkezimizden Teknopark'a geçiş sürecinde kuluçka merkezimiz olan hızlandırıcı (Pupa) kısımımıza alarak ihtiyaç duydukları alanlarda eğitimler verilerek, mentorluk desteklerimiz devam etmektedir. Olgunlaşan girişim adayları artık teknopark alanında kendi şirketlerini kurup süreçlerini ilerletmektedir" diye konuştu.

KATMA DEĞER YARATAN ÜRÜNLER ORTAYA ÇIKIYOR

Ahmet Çabuk, şöyle devam etti:
"Şirketleşme ve Girişimcilik birimi-

ETTOM

Kuruluş Tarihi: 27 Aralık 2013
Yeri: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Rektörlük binası, 3. Kat, 329-331-232-332-
333-334 nolu ofisler
İstihdam edilen personel sayısı: 9
Girişimcilere verdiği destekler/hizmetler: Eğitim, danışmanlık, idari, teknik
ve inovasyonla ilgili konularda destek/

hizmet vermektedir.

Telefon numarası: (222) 229 39 54 -
(222) 239 37 50 / Dahili: 5051-5052-5053-
5073-5078

Web adresi: www.ettom.ogu.edu.tr

mizden iş fikirleri olan, şirket kurmak isteyen akademisyenlerimiz, öğrencilerimiz, girişimci adaylarımız faydalanmaktadır. Bu birimimiz, girişimci adaylarına iş fikirlerini şirket kurma aşamasına kadar geçen sürede, başvuru aşamasından şirket kurulumuna kadar tüm süreçlerinde danışmanlık hizmetini vermektedir. Şirketleşme ve Girişimcilik birimimiz kuruluş tarihimiz olan 2013'ten itibaren 16 spin-off kurulumuna danışmanlık sağlamıştır. Öğretim üyelerimiz bilimsel çalışmalarını bu şirketler vasıtasıyla ticarileştirmektedir. Bu alanda öğretim üyelerimiz bilimsel çalışmalarını çok önemli ticari değerlere dönüştürmekte ve katma değer yaratan ürünler yaratmaktadır. Örneğin üniversitemiz Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nusret Köse Hocamızın iş fikri TÜBİTAK 1003 Öncelikli Alanlar AR-GE Projelerini Destekleme Programı tarafından 2.5 milyon TL'lik bir bütçeyle desteklenmiş, şirket kurulum süreçleri birimimiz tarafından verilen destekle sağlanmıştır. Şu an ofislerimizi kullanan girişimci adaylarımız iş fikirlerini hayata geçirip ilerleme konusunda ETTOM'dan destek almaktadırlar. Bu kapsamda Larva kurulduğundan beri 360 öğrenci girişimcilik eğitimine kabul edilmiş, 90 iş fikri projelendirilmiş ve proje pazarında yatırımcılara sunulmuş, bunların 4'ü de kuluçka merkezinde değerlendirilmeye uygun bulunmuştur. Tüm bunların yanında üniversitemiz dışın-

dan gelen sayısız talebi de birimimiz vasıtasıyla karşılıyor ve tüm girişimcilik basamaklarını destekliyoruz. Ayrıca ETTOM bünyesinde bulunan projeler birimimizdeki uzmanlarımız, girişimci adaylarımızın projelerini uygun fon kaynaklarına yönlendirerek destek almalarını sağlamaktadır.”

YENİ TEKNOPARK BİNASININ İNŞAATINDA SONA GELİNDİ

Fikirlerini hayata geçirmek isteyen ve şirket kurmayı düşünen genç girişimcilere hibe destekli programlar yerine, üretim odaklı iş planı geliştirmeye yönelmelerini öneren Çabuk, “Kampusümüzdeki teknoloji geliştirme bölgesinde 16 akademisyen ortaklı/sahipli firma faaliyet göstermektedir. Teknoparkımız uzun bir dönemdir yüzde 100 doluluk oranı ile çalışmaktadır, bu sebeple yeni bir TEKNOPARK binasına ihtiyaç duyulmuş ve yeni merkez inşaatı çalışmalarında sona gelinmiştir. 2017 yılında bu binanın da faaliyete geçmesi ile akademisyen şirketlerinin sayısında ciddi oranda bir artış beklemekteyiz” şeklinde konuştu.

TEKNOPARK'A GEÇİŞ PUPA İLE HIZLANIYOR

Kurulan işletmelerin pazarda sürdürülebilirliğinin sağlanmasının kurulum aşamaları kadar önemli olduğunu düşünen ETTOM, EGG'A da konumlandırılan Hızlandırıcı (Pupa) programı kapsamında her sektör ve firmanın ihtiyaç analizlerini yaparak özelleştirilmiş eğitimler ve danışmanlıklar veriyor.

Girişimcilik adımlarının şirket kurulumu ile sona erdiği algısının çoğu start-up'ın daha 1 yılını doldurmadan sonlandırılmasına sebep olduğunu gözlemleyen ESOĞU Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (ETTOM), kurulan işletmelerin pazarda sürdürülebilirliğinin sağlanmasının kurulum aşamaları kadar önemli olduğuna inanıyor.

Bu aşamadaki desteklerini ETTOM Girişimci Geliştirme Ağı'nda (EGG'A) konumlandırılan Hızlandırıcı (Pupa) ile veren ETTOM, program kapsamında her sektör ve firmanın ihtiyaç analizini yaptıktan sonra özelleştirilmiş eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunuyor.

Ön Kuluçka Merkezi'nden (Larva) sonra Pupa ile olgunlaşan girişimci adayları, teknopark alanında kendi şirketlerini kurup süreçlerini ilerletiyor.

GİRİŞİMCİNİN GÜVENLİ MENTORU ANAÇ

ANAÇ

Yeri: Anadolu Üniversitesi, Teknoloji Bahçesi, ANAÇ Ön Kuluçka Merkezi ESKİŞEHİR

Proje Yöneticisi: Yard. Doç. Dr. B. Tuğberk Tosunoğlu

Girişimcilere verdiği destekler/ hizmetler: Girişimcilik Eğitimi, Mentorluk Hizmeti, Teknik Mentörlük Hizmeti

Telefon Numarası : 0 222 335 26 51

Web Adresi: <http://bigganac.anadolu.edu.tr/>

Anadolu Üniversitesi Girişimcilik ve İnovasyon Ekosistemi'nin önemli bir parçası olan ANAÇ Teknogirişim Programı ile girişimci adaylarına teknoloji tabanlı iş fikirlerini olgunlaştırabilmelerini sağlayan eğitim, danışmanlık ve mentorluk hizmeti veriliyor.

Girişimci adaylarına fon kaynağı sağlayabilecekleri desteklere başvuru yapabilmeleri için projelendirme desteği sağlayan ANAÇ Teknogirişim Programı'na katılan girişimci adayları çalışma ofislerinden, "co-working space" olarak adlandırılan ortak çalışma alanlarından, ofis araçları, internet gibi hizmetlerden ücretsiz yararlanabiliyor. Ayrıca, Anadolu Üniversitesi'nin (AÜ) teknolojik altyapı ve laboratuvarlarını kullanma imkânı elde ediyor. Girişimcilerin iş fikirlerini nitelikli iş planlarına dönüştürecekleri özgün, etkili ve uygulanabilir iş modelleri oluşturmalarına destek vermek amacıyla AÜ Teknoloji Bahçesi'nde bir

ön kuluçka merkezi olarak kurulan ANAÇ, tüm iş fikirlerine açık olmakla birlikte; özellikle Eskişehir ve bölgenin öncelikli alanları olan ve AÜ'nün güçlü yönleri arasında yer alan; havacılık, savunma, seramik, malzeme, raylı sistemler, nanoteknoloji, biyoteknoloji, animasyon, endüstriyel tasarım, çevre ve enerji, eczacılık, ilaç, engellilere ve özel eğitime yönelik iş fikirleri için uygun bir atmosfer yaratıyor. ANAÇ Teknogirişim Programı'nı başarı ile tamamlayan girişimci adayları, TÜBİTAK 1512 Sermaye Desteği panellerine gönderilmeye hak kazanıyor. Böylece TÜBİTAK tarafından teknogirişim şirketlerini kurmak üzere verilecek olan 150.000 TL'ye daha da

yaklaşmış oluyor.

6 GİRİŞİMCİ ŞİRKET KURDU

Bu arada programa katılan 20 girişimci adayından 6'sı TÜBİTAK'tan bu desteği alarak teknoloji tabanlı şirketlerini kurdu.

ANAÇ'ın ANA FİKİR'i

ANA Fikir Teknogirişim Yarışması ile teknoloji tabanlı iş fikirleri toplanıyor ve şekli incelemeden geçtikten sonra ANAÇ Teknogirişim Programı Ön Değerlendirme Kurulu tarafından değerlendirmeye alınıyor. Değerlendirmeyi geçen adaylar, iş fikirlerini iş planına dönüştürebilecekleri hizmetlerden faydalanıyor.

ANAÇ bünyesinde yürütülen programlar:

ANAÇ Teknogirişim Programı: ANA Fikir Teknogirişim Yarışması'na katılıp değerlendirmeyi geçen girişimci adaylarının katıldığı ve üç modülden oluşan eğitim, danışmanlık ve mentorluk programıdır.

Startup Girişim Atölyesi: Anadolu Üniversitesi öğrencilerine yönelik düzenlenen bir teknogirişim atölyesidir.

Techup Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı: BEBKA bölgedeki inovasyon odaklı girişimciliğin güçlendirilmesi, teknoloji tabanlı firmaların desteklenerek büyüme ve gelişmeye katkı sağlanmasını amaçlayan "Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı – TechUP"ı Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Teknoloji Transfer Ofisleri (ARINKOM ve ETTOM) ile birlikte yürütmektedir.

AKADEMİK GİRİŞİMİN GÜZEL ÖRNEĞİ: NANOTECH

Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde Prof. Dr. Aydın Doğan tarafından kurulan Nanotech firması, başarılı çalışmalarıyla akademik girişimin en güzel örneğini sergiliyor.

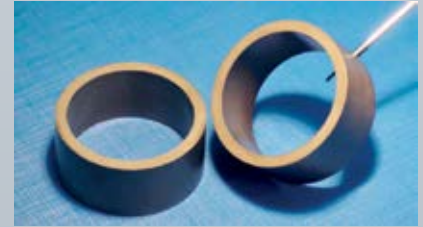
Nanotech firması, Prof. Dr. Aydın Doğan tarafından 4691 sayılı TGB'lerde öğretim üyelerine verilen firma kurma, ortağı olma ve yarı zamanlı çalışma olanağı tanıyan kanun kapsamında ETGB'de 2005 yılında kuruldu. Dr. Aydın Doğan'ın elektronik seramik malzemeler, sensörler ve transdüserler konusunda; özellikle de piezoelektrik malzemeler ve cihazlar konusunda sahip olduğu 30 yılı yakın tecrübesini ticarileştirme, ülke ekonomisine ve teknolojisine katkıda bulunma isteği firmanın kuruluş amacını oluşturuyor. Nanotech firması ağırlıklı olarak piezoelektrik malzemelerin üretimi ve uygulamaları ile antimikrobiyal malzemelerin üretimi ve uygulamaları konusunda faaliyet göstermekte olup ticarileşmiş ürünleri bulunuyor. Nanotech firmasının faaliyet alanları bununla sınırlı kalmayıp elektronik malzemeler ve cihazların tasarımı, geliştirilmesi ve üretilmesi, ileri teknolojik seramik metal malzemelerin üretimi ve uygulamaları ve antimikrobiyal malzemelerin üretimi ve uygulamalarını da sürdürüyor. Öte yandan, Dr. Doğan'ın piezoelektrik malzemelerin kullanıldığı

aktüatör sistemleri konusunda 1 adet ABD patenti, quartz jiroskop sistemleri konusunda 1 adet Japon patenti, antimikrobiyal malzemeler konusunda 5 adet Türk patenti ve IEEE, AIAA gibi önemli dergilerde 70'e yakın makalesi ve birçok bildirisi bulunuyor.

ÇÖZÜM ORTAĞI

Prof. Dr. Aydın Doğan, hem malzeme geliştirmeye yönelik çalışmalar yaptıklarını hem de geliştirmiş oldukları bu malzemenin farklı alanlarda uygulanmasına yönelik icraatlarda bulduklarını belirterek, "Türk savunma sanayine yönelik olarak özgün piezoelektrik malzemeler geliştiriyoruz ve sualü akustik uygulamalarına yönelik ürünler tasarlayıp üretiyoruz. Aynı şekilde, sualü akustiği alanında ASELSAN, ROKETSAN ve BASTA gibi firmalarla işbirliği içerisinde çözüm ortağı olarak faaliyet gösteriyoruz. Bunların dışında, piezoelektrik enerji hasatı ve aktif titreşim kontrol sistemleri alanında Arçelik

gibi sivil sektördeki inovasyona önem veren firmalarla farklı özgün tasarımlar ve ürünler üzerinde AR-GE çalışmalarında bulunmaktayız. SAN-TEZ programı, SSM, MSB AR-GE, ASELSAN, ROKETSAN, METEKSAN gibi firmalar ve BASTA gibi araştırma merkezleri ile işbirliği ve bu alanda katma değer yaratacak ürünler geliştirerek bölge ve ülke ekonomisine katkıda bulunacak yeni projeler çıkarma çabası içerisindeyiz" diye konuştu. Öte yandan, Nanotech, 2013 yılında Savunma Sanayii Özel Ödülü ve ESO tarafından verilen 2013 yılı Teknoloji Uygulama Ödülü'ne de layık görüldü.

ULUTEK'LE DAHA ETKİN ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞBİRLİĞİ

ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi, üniversitelerin sahip olduğu gelişmiş insan gücünün ve altyapı olanaklarının ekonomik değer oluşturulmasında kullanılması amacıyla hizmet veriyor.

ULUTEK Genel Müdürü
Prof. Dr. Mehmet Kanik

ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi, Şubat 2006 itibarıyla faaliyetlerine başladı. Başlangıçta 5 ortaklı olarak kurulan ULUTEK; Bursa İl Özel İdaresi'nin kapanmasıyla Uludağ Üniversitesi, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Uludağ İhracatçı Birlikleri ortaklığıyla faaliyetlerini yürütüyor.

ULUTEK Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Kanik, daha etkin bir üniversite-sanayi işbirliği, üniversitelerin sahip olduğu gelişmiş insan gücünün ve altyapı olanaklarının ekonomik değer oluşturulmasında kullanılması ve akademik bilginin ticarileştirilmesi, yenilikçi ve ileri teknoloji ürünlerinin yurtdışına pazarlanması ve bu alanda yabancı sermayenin ülkemize çekilmesi, işletmelerin teknoloji transferi

konusunda gereksinimlerini karşılamak ve know-how alanında uluslararası destek sağlamak amacıyla çalışmalar yürüttüklerini söyledi.

ULUTEK'te faaliyet gösteren firmalara tüm iletişim, internet ve elektrik altyapısı tamamlanmış, faaliyete hazır ofisler tahsis ettiklerini, fiber optik data hatları, merkezi iklimlendirme sistemi, jeneratör, personel takip sistemi, açık otopark, 24 saat güvenlik, temizlik, bakım-onarım vb. hizmetleri sağladıklarını belirten Prof. Dr. Kanik, "Bölgede yer almak isteyen girişimciler ve öğretim elemanları ile yönetici şirketin bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda uygun bulunduğu diğer kurum ve kuruluşlar da ULUTEK TGB'den faydalanabilmektedirler. Bölgeye kabul edilmenin asgari şartı, her firmanın hakemlerce onayla-

ULUTEK

Kuruluş Tarihi: Aralık 2005

Yeri: Bursa

İstihdam edilen personel sayısı: 867

Girişimcilere verdiği destekler/hizmetler:

Ulutek'te yer almak isteyen firmaların bölgenin tabi olduğu 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanunu gereğince en az bir projeye sahip olmaları gerekmektedir.

tedir. Bölgede, AR-GE ve yazılım firmaları yanında bu yıl çıkarılan AR-GE reform paketi ile birlikte tasarım firmaları da yer alabilmektedir. Yine kanun kapsamında bu yıl uygulamaya konulan değişikliklerle bölgede "AR-GE Merkezi" ve "Tasarım-Merkezi" de kurulabilmektedir.

Telefon numarası: 0 224 280 84 00

Web adresi: www.ulutek.com.tr

nan en az bir tane AR-GE, yazılım veya tasarım projesine sahip olmasıdır. Son çıkarılan kanunla ULUTEK'te AR-GE Merkezi ve Tasarım Merkezi kurmak isteyen firmalar da yer alabilmektedirler. Ayrıca, teknolojik üretim yapmak isteyen firmalara da yer tahsisi yapılabilmektedir" dedi.

Kanık, ULUTEK'ten bugüne kadar 170'in üzerinde girişimcinin faydalandığını dile getirerek, şöyle devam etti: "ULUTEK'te 2016 yılı itibarıyla çalışan personel sayısı 900'e ulaşmıştır. ULUTEK'teki firmaların toplam cirosu 170 milyon TL'yi bulmuştur. Son yıllarda hızla artan bir oranla, başta ABD ve Almanya olmak üzere, Avrupa Kıtası'nda, Arap Yarımadası'nda ve Afrika Kıtası'nda bulunan çok sayıda ülkeye yapılan ihracatın tutarı 12 milyon

dolara yaklaşmıştır. Teknogirişimcilerin en çok desteğe ihtiyaç duydukları konu öncelikle projelerini gerçekleştirmek için yeterli kaynak ve uygun bir mekândır. Bu konuda ULUTEK ön kuluçka ve kuluçka birimleri ile imkânlar ölçüsünde ücretsiz veya oldukça sembolik ücretlerle girişimcilere imkân sağlamaktadır. Projelerini başarıyla gerçekleştiren girişimciler ise pazarlama/ticarileştirme alanında; danışmanlık, sermaye veya yatırımcı desteklerine ihtiyaç duymaktadırlar. Bu alanda bünyemizde yer alan veya dışarıdan girişimcilikle ilgili açılan programlara başvuran firmalara eğitim ve mentorluk destekleri vermektedir. Farklı şehirlerde ve yabancı ülkelerdeki proje pazarlarına, sanayicilerle teknopark firmalarını buluşturan programlara, birebir görüşmeler gibi organizasyonlara katılmaları yönünde bilgilendirme yapılmakta ve çeşitli destek programlarından faydalanmaları sağlanmaktadır."

GİRİŞİMCİLER ULUTEK'E GELSİN

ULUTEK Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Kanık, inovatif projelerini hayata geçirmek ve kendi şirketlerini kurmak isteyen genç girişimcilere de şu önerilerde bulundu:

"Girişimci yetiştirme ve projelendirme programlarından faydalanmak üzere ULUTEK TGB'ye gelmelerini tavsiye ediyoruz. Zira teknoloji tabanlı iş fikri sahibi gençlerin iş fikirlerini geliştirebileceği, müşteri ve paydaşları ile görüşmeler yaparak doğrulayabileceği bir ekosistemin içine girmeleri günümüzde bir zorunluluktur. Eğer çok üst

düzyer ticari ve girişimci kabiliyetlerine sahip değilseniz maddi veya danışmanlık şeklinde bir destek almadan başarılı olma şansınız çok düşüktür. Girişimci programları için kamu destekleri alarak ön kuluçka merkezlerinde şirketleşmeyi sağlamaları; kuluçka merkezlerinden ve hızlandırma programlarından destek almaları doğru olanıdır. Özellikle ilk defa bir teknogirişim firması açanlardan iş fikrini doğru besleyemeyen girişimciler daha sonra başarısız oluyor. Bu sebeple girişimci adaylarının öncelikle yapması gerekenlerden birisi de teknolojinin doğrulanmasından sonra şirketini kurmaktır. Kamu destekleri ile desteklenen girişimlerin destek başlamadan şirketlerini kurmaları gerektiğinden bu kuralın uygulanması imkânsızdır. Ancak kamu tarafından desteklenmeyen girişimcilerin iş fikirlerini doğruladıktan ve ürünlerini pazara sürebilme düzeyine geldikten sonra şirketleşmesi büyük önem taşıyor. ULUTEK'in nihai hedefi sadece Güney Marmara Bölgesi'nde değil, aynı zamanda uluslararası düzeyde kabul gören bir ileri teknoloji merkezi haline gelmektir. Bunun için, öncelikle bölgenin sahip olduğu 471 dönümlük alanın mastır planlarının hazırlanarak yabancı yatırımcı ve girişimciye açılması amacıyla çalışmalarına başlanmıştır. Yakın vadeli hedefleri arasında da, 2017 yılı içerisinde yeni ve modern bir binanın tamamlanarak hizmete açılması en öncelikli planımızdır. Bu arada bu yıl Ekonomi Bakanlığı'ndan aldığımız kümelenme desteği ile firmalarımızı uluslararası piyasalara açma projesini 2017 yılında hızlandıracamız."

UÜ-TTO'DAN İŞ FIKRİNE PAZARA KADAR DESTEK

Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (UÜ-TTO), ULUKOZA markasıyla açtığı ön kuluçka programıyla genç girişimcilerin iş fikirlerini yenilikçi ürünlere dönüştürebilmeleri için iş fikrinden, pazara kadar olan faaliyetleri destekliyor.

UÜ-TTO Genel Müdürü
Oğuz Yapar

Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi 2012 yılında ULUTEK Teknopark Yönetici AŞ ve Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı ortaklığı ile kuruldu. UÜ-TTO'nun, akademik araştırma sonuçlarının verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin yürütüldüğü, üniversitede ortaya çıkan bilgi ve teknolojilerin sanayide uygulanarak ekonomik değere dönüşmesi ve girişimcilerin teknoloji tabanlı fikirlerinin şirket kurarak ticarileşmesine destek sağlayan bir kurum olduğunu belirten Genel Müdürü Oğuz Yapar, 2014 yılında TÜBİTAK tarafından desteklenmeye hak kazanan UÜ-TTO'nun gerçekleştirdiği faaliyetler ile ülkenin AR-GE vizyonuna ve ekonomik kalkınmasına katkı sağladığını söyledi.

Oğuz Yapar, üniversitedeki akademik bilginin ticari değerinin ortaya çıkarılması, sanayinin vizyonu ve beklentileri doğrultusunda akademik bilginin sanayiye aktarılmasını sağlayan UÜ-TTO'nun ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde değer üretmeye devam ettiğini dile getirerek, "Sanayici ve akademisyenlerin uygun olan ulusal ve uluslararası hibe destek programlarından maksimum fayda ile yararlanmasını sağlıyoruz. UÜ-TTO, üniversite-sanayi işbirliğiyle oluşturulan AR-GE projeleri ve desteklenen akademik çalışmalarda ortaya çıkan bilgilerin tescillenerek korunması ve korunan bilgilerin katma değer içeren ürün ve hizmetlere dönüşmesi için lisanslama ve şirketleşme çalışmaları yürütmektedir. Ayrıca kurulan teknolo-

UÜ TTO

Kuruluş Tarihi: 27 Aralık 2012

Yeri: UÜ Kampüsü

İstihdam edilen personel sayısı: 12

Telefon numarası: 90-224 280 85 70

Fax : 90-224 280 85 71

E-mail: uutto@uludag.edu.tr

Web adresi: <http://www.uludagtto.com/>

ji tabanlı şirketlere yönelik iş rehberliği, danışmanlık, girişim sermayesi desteği ve eğitim hizmetleri sağlanmaktadır. Yatırım alan şirketlerin ihracat potansiyellerinin artırılması ve ölçeklenebilir bir şekilde ülke ekonomisine katkı sağlaması hedeflenmektedir. Akademisyen, sanayici ve girişimcilerin yetkinlik ve çalışma alanları analiz edilerek, ulusal ve uluslararası destek programlarına yönlendirilmesi ve başvuru dosyalarının hazırlanması konusunda destek sağlanmaktadır. AR-GE ve inovasyon kapasitelerinin artırılmasına yönelik ihtiyaçlar doğrultusunda tespit edilen konularda eğitimlerin, sektörel çalıştay ve sempozyum organizasyonlarının ve sertifika programlarının düzenlenmesi UÜ-TTO'nun faaliyetleri arasında yer almaktadır” diye konuştu.

AR-GE KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİNE KATKI

UÜ-TTO'nun sanayinin teknik sorunlarına çözüm bulmak için, firmalar ve akademisyenler ile ortak projeler geliştirdiklerini bildiren Yapar, “Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi aracılığıyla, bilimsel çalışmalar sanayi ile projelendirilerek hayata geçirilmektedir. Akademisyenler bilgi ve teknoloji üretirken, tüm proje yönetimi TTO tarafından yürütülmektedir. Nitelikli firmalara erişerek, araştırmalarını sana-

yiye aktarma imkânı bulan akademisyenler, ayrıca fikri mülkiyet koruma desteklerinden yararlanma ve fikirleri ticarileştirme imkânı bulmaktadır. Üniversite-sanayi işbirliklerinin geliştirilmesi faaliyetlerini yürüten TTO, firmaları analiz ederek, yeni işbirliklerinin geliştirilmesini sağlamaktadır. Ticarileşme potansiyeli olan teknolojilerin pazar analizlerini yaparak, gelişimi için ortak çalışılacak firmaların tespit edilmesini sağlamaktadır. Firmalara mentorluk yaparak AR-GE kültürünün gelişmesine katkıda bulunarak, başarı hikâyeleri oluşturularak, sanayici ve akademisyenlerin projelere teşvik edilmesini gerçekleştirmektedir. UÜ Teknoloji Transfer Ofisi 2015-2016 yılları içerisinde birçok sanayi kuruluşuna AR-GE merkezi kurulum desteği vermiştir. AR-GE Merkezi kurulumu süresince birlikte çalışılan firmalarla, gerçekleştirilmek istenen AR-GE projelerinde akademik destek sağlamaktadır. Fikri hakların korunmasına yönelik önlemler alınmakta ve çalışma sonucunda ortaya çıkabilecek ticarileşebilecek patentlerin prototip üretimlerinde destek verilmektedir. UÜ-TTO kısa sürede 8 AR-GE merkezi kurulumuna ve yürütülmesine destek olarak bölge ve ülkenin AR-GE kültürünün gelişmesine katkı sağlamıştır” diye konuştu.

ULUKOZA İLE GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİNE KATKI

Teknogirişimciliğin artırılması ve teknogirişimlerin büyümesi için çalışmalar yürütmek amacıyla Ulutek Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde oluşturulan ULUKOZA Ön Kuluçka Merkezi, teknoloji tabanlı iş fikri sahiplerine yönelik olarak mentorluk, ofis imkânı ve eğitimler veriyor.

Akademik araştırma sonuçlarının verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin yürütüldüğü Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer

ve ekonomik değere dönüştürebileceklerini gösteren eğitimler, mentorluk ve danışmanlıklar, ofis imkânı bedelsiz olarak veriliyor.

iş fikirlerini firma kurarak yenilikçi ürünlere dönüştürebilmeleri için iş fikrinden pazara kadar olan faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Başvuru koşullarına sahip girişimcilerin iş fikirlerini olgunlaştırmaları ve pazara çıkarabilmeleri konusunda her türlü desteğe ULUKOZA programından ulaşılabilmektedir. ULUKOZA'ya başvuran girişimcilerin programa dahil olabilmeleri için klasik fikirlerden farklı olarak inovatif ve yenilikçi bakış açısına sahip olması gerekmektedir. TÜBİTAK BIGG programının uygulayıcı kuruluşu olan ULUKOZA girişimcilerin iş fikirlerini pazarda hayata geçirene kadar tüm süreçlerde TÜBİTAK desteği ile girişimcilere ücretsiz mentorluk ve eğitim hizmetleri sunmaktadır. UÜ-TTO bu hizmetler ile inovatif ve ticari faaliyete dönüşebilecek, teknoloji tabanlı yenilikçi iş fikirlerini geliştirerek, Bursa ve bölgesinde girişimcilik ekosistemine katkı sağlamaktadır. 2015 yılında TÜBİTAK'ın 1512 Bireysel Genç Girişim Programı'nın resmi uygulayıcısı seçilen ULUKOZA, girişimcileri kamu fonlarından yararlanmaları için mentorluk ve danışmanlık hizmetleri vermektedir. Programa katılan 10 firma TÜBİTAK'tan 1.500.000TL hibe desteği almaya hak kazanmıştır. Son iki yılda 150'den fazla iş fikri sahibi ekip ücretsiz eğitim, danışmanlık, mentorluk ve ofis hizmeti almıştır."

TÜBİTAK 1512'NİN RESMİ UYGULAYICISI
ULUKOZA Ön Kuluçka Merkezi ile

İş fikri değerlendirmesi başarı ile sonuçlanan girişimci adayları,
ULUTEK'te yer alan ULUKOZA Ön Kuluçka Merkezi'nde hazırladıkları iş planları ile kamu desteklerine başvuruyor.

Ofisi (UÜ-TTO), 2015 yılının ilk çeyreğinde ULUKOZA markası ile bir ön kuluçka programı açtı ve girişimci yetiştirmeye başladı.

Teknik kabiliyete sahip girişimci adaylarının geliştirdiği yeni ürün ve hizmetlerin ticari bir değer kazanması için ön kuluçka hizmetleri vermekte olan ULUKOZA, ülke ekonomisinin gelişimine katkı sağlıyor. ULUKOZA programında, şirket kurulmadan önce girişimci adaylarına, iş fikirlerinin doğrulanması, müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde bir değer oluşturması, müşterilere nasıl ve hangi kilit ortaklar ile çalışarak ürün/hizmetleri ulaştıracaklarını, hangi yollar ile ticari

kurulan şirketlerin yatırım almaları için çalışmalar yapıldığını ve ulusal ve uluslararası birçok yatırım sermayesi şirketleri ile hızlandırıcı programları aracılığıyla işbirliği gerçekleştirildiğini belirten UÜ-TTO Genel Müdürü Oğuz Yapar, şunları kaydetti: "ULUKOZA, 2017 yılından itibaren de kuracağı işbirlikleri ile girişimcilerin ABD ve Avrupa pazarlarına açılmaları için destekler verecektir. ULUKOZA programında, bireysel genç girişimcilerin teknoloji ve yenilik odaklı

SerOdasan
TEKNOLOJİ

SERODASAN'DAN YÜZDE 100 YERLİ ARAÇ TAKİP SİSTEMİ

ULUTEK'te bulunan SerOdasan Teknoloji firması, Akıllı Şehirçi Trafik Takip ve Yönetim Sistemi Projesi'ni yüzde yüz yerli donanım ve yazılımla hayata geçirdi.

ULUTEK'te çalışmalarını sürdüren teknoloji firmaları, başarılı projelere imza atıyor. SerOdasan Teknoloji de bunlardan bir tanesi. SerOdasan Teknoloji, Bursa Servis Aracı İşletmecileri Odası'nın öncelikli olarak şehir içi taşımacılığında teknolojik çözümler üretmek amacıyla 2011 yılında kuruldu. AR-GE ve elektronik tasarım eğilimi doğrultusunda çalışmalarına 2012 yılından beri ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde devam eden SerOdasan, Bursa servis taşımacılığı için Akıllı Şehirçi Trafik Takip ve Yönetim Sistemi Projesi'ni, yüzde 100 yerli donanım ve yazılımla hayata geçirerek önemli bir başarı hikâyesine imza attı.

SerOdasan Teknoloji Genel Müdürü Sadi Aydın, kuruldukları ilk günden itibaren katma değer üretmeyi, bölgesel ve ulusal kalkınmaya destek vermeyi hedeflediklerini belirterek, "AR-GE

faaliyetleri için başladığımız küçük bir ofisten bugün ULUTEK TGB içerisinde bize ayrılan 220 metrekare alanda üretime yönelik yatırımlarımızı artırıyoruz. Bu anlamda da bölgemizde bir TGB içinde üretime dayalı yatırım yapan ilklerdeniz. Bu yatırımla tasarımı bize ait projelerimiz için üretimi yerleştirme heyecanı içerisindeyiz. Ulusal ve uluslararası fark yaratmak, ülkemiz ve bölgemiz için katma değer üretmek için çıktığımız bu yolda bugün, ithal ikamesi olarak sayısız projenin üzerinde çalışıyoruz" diye konuştu.

ŞEHİR İÇİ TAŞIMACILIKTA ÖNEMLİ PROJE

ULUTEK'te bulunmalarının en büyük avantajının araştırma ve geliştirme faaliyetlerine daha çok yoğunlaşma imkânı bulduğunu kaydeden Aydın, şunları söyledi: "SerOdasan Teknoloji olarak, otomotiv, ulaşım ve elektronik sektörlerini bir arada kullanarak tamamı elektronik mühendislerinden oluşan AR-GE

ekibiyle geliştirdiği sayısız projeyi 2016 yılı itibarıyla Bursa'nın hizmetine sunuyoruz. Özellikle Bursa servis taşımacılığı için geliştirilen patentli Akıllı Şehirçi Trafik Takip ve Yönetim Sistemi projemiz, çevrim içi konum takibi ve araç içi görüntüleme uygulamalarına dayalı donanım ve yazılımlarımızla, sektörde eşi olmayan bir yere yükselmiştir. Projemiz, şehir içi taşımacılığında yolcu güvenliği, şoför güvenliği ve araç güvenliği göz önünde bulundurularak geliştirilen, konum belirleme- haberleşme- görüntü ve ses kaydı özellikleri gibi ana başlıklara sahip ve her biri birer AR-GE konusu niteliğinde sayısız yetkinliği bünyesinde toplamaktadır. Trafik Takip ve Yönetim Sistemleri konusunda başlattığımız veri madenciliği bugünlerde sonuçlarını vermekte ve ülkemizin şehir içi taşımacılığında çektiği sıkıntılar sırayla ortadan kaldırılmakta ve sektör tam bir denetim altına alınmaktadır."

Proje, şehir içi taşımacılığında trafikte geçirilen süreyi kısaltırken, dolayısıyla elde edilen yakıt tasarrufu ile esnafın kazanç-mesai oranının yükselmesinden, verimli iş dağılımına kadar sayısız kazanım sağlıyor.

TASARIMCILAR ZİRVEDE BULUŞTU

Tasarım ve inovasyonun kalbi 2. kez Bursa'da attı. Sanayici, akademisyen, girişimci ve öğrencileri buluşturan zirve kapsamında paneller, konferanslar, atölye çalışmaları ve seminerler olmak üzere 17 farklı etkinlik düzenlendi. Alanında uzman isimlerin yer aldığı zirvede küresel tasarım trendlerinden akıllı tekstillere, KOBİ'ler için tasarım desteklerinden tasarım odaklı düşünmenin tekniklerine kadar birçok farklı konu ele alındı.

TASARIMIN KALBİ İKİNCİ KEZ BURSA'DA ATTI

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ile Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) işbirliğinde bu yıl ikincisi düzenlenen Tasarım Zirvesi, 25 – 26 Kasım tarihlerinde Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

BEBKA ve BTSO tarafından düzenlenen 2. Tasarım Zirvesi'nde tasarım ve inovasyonun kalbi Bursa'da attı. Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen zirve, 25-26 Kasım 2016 tarihlerinde tasarımcıları ağırladı. Zirvede profesyoneller ve öğrenciler için atölyeler, ünlü tasarımcılardan konferanslar, sertifika programları ve sergiler yer aldı. Programın açılışında konuşan BTSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İsmail Kuş, Bursa'nın insan kaynağı ve üretim potansiyeli ile Türkiye'nin gelişimine liderlik eden kentlerin başında geldiğini söyledi. Kentin bu gücünü katma değer üreten ve küresel rekabette daha fazla söz sahibi olan bir konuma yükseltmeyi hedeflediklerini dile getiren İsmail Kuş, "Tasarım Zirvemiz sanayici, akademisyen ve girişimcileri buluşturan bir platform oldu. Gerek BTSO gerek UTİB olarak tüm ortaklarımızla birlikte AR-GE, inovasyon ve tasarımın kentte bir kültür olarak

yayılması adına örnek projelerimize devam edeceğiz" dedi.

"BURSA'NIN GELECEĞİNİ TASARLIYORUZ"

İsmail Kuş, hem Türkiye'de bir ilk olma niteliği taşıyan Bursa Teknoloji Koordinasyon ve AR-GE Merkezi (BUTEKOM) projesi, hem de AR-GE Proje Pazarı ve Tasarım Yarışması gibi çalışmalarla Bursa'nın Türkiye'ye model olduğunu vurguladı. Kentin sahip olduğu girişimcisi, katma değerli üretilimi, ihracata ve istihdama olan katkısıyla gelişimin anahtarını elinde bulundurduğunu ifade eden İsmail Kuş, "Bursa'mızın geleceğini tasarlıyoruz. Bursa'nın geleceği Türkiye'nin geleceğidir. Bilim ve teknolojiyi, inovasyonu, AR-GE'yi ve tasarımı ürünlerimize yansıtırsak hedeflerimizde de rahatlıkla ulaşabiliriz" diye konuştu. Bursa Vali Yardımcısı Ahmet Hikmet Şahin de, tasarım ve inovasyon odaklı zirvenin Bursa'nın ekonomisine büyük değer katacağını belirterek, BTSO ile

BEBKA öncülüğünde UTİB desteğiyle düzenlenen bu zirvenin Bursa için hayırlı olmasını diledi. Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Abdülkadir Karlık ise özveriyle bir çalışmanın sonucu hayata geçen zirvenin önemine işaret ederek, "Ülkemizi ve kentimizi geleceğe taşımak için her zaman yeni fikirlere ihtiyacımız var. Bu zirve de tasarım ve inovasyon konusunda farkındalığı artıracak" ifadelerini kullandı.

ÇOK RENKLİ BİR ORGANİZASYON

Tasarım Zirvesi kapsamında paneller, konferanslar, atölye çalışmaları ve seminerler olmak üzere 17 farklı etkinlik düzenlendi. Alanında uzman isimlerin yer aldığı zirvede küresel tasarım trendlerinden akıllı tekstillere, KOBİ'ler için tasarım desteklerinden tasarım odaklı düşünebilmenin tekniklerine kadar birçok farklı konu ele alındı. Türkiye'den ve dünyadan alanında

uzman birçok tasarımcı ve akademisyenin iki gün boyunca seminer ve konferanslarla tecrübelerini katılımcılara aktardığı Tasarım Zirvesi'nde; Anon Pairo, Prof. Dr. Alper Ay, Engin Ayaz, Ezra Çetin & Tuba Çetin, Noline Dorsman, Percy Emmett, Doç. Dr. Çiğdem Kaya, Gökhan Karakuş ve Raf

Stesmans gibi ünlü isimler "KOBİ'ler İçin Tasarım Destekleri", "Tasarım Odaklı Düşünce Tekniği ile Yeni İş Sahaları Keşfetmek", "Yaratıcı İş Modelleri Geliştirmek ve Girişimcilik", "Global Tasarım Trendlerini Okumak" gibi birçok başlığı değerlendirdi.

EN YENİLİKÇİ FİKİRLER ÖDÜLLENDİRİLDİ

Tasarım Zirvesi kapsamında '6. Türkiye Ev Tekstili Tasarım Yarışması'nın ödül töreni gerçekleştirildi. Moda ve tasarımın başkenti olma hedefiyle düzenlenen organizasyonda 'farkını göster' sloganıyla düzenlenen yarışmaya 91 proje başvurusu yapıldı. Bu sene 'Modern Şehir Hayatı ve Ev Tekstili' temasıyla işlenen yarışmada jüri üyelerinin değerlendirmesi sonucu 'Ürün Tasarımı' ve 'En İnovatif Ürün' kategorisinde dereceye

girenler ödüllendirildi. Ürün tasarımı kategorisinde 'hadi bir selfie' projesiyle Tuğçe Yıldırım birinci olurken, Mehmet Emre Ermiş 'şehir' projesiyle ikinci, Dicle Göral ise 'Stoplight' projesiyle üçüncü oldu. 'En İnovatif Proje' ödülünü ise Ayça Dindar, 'Kat Kat' projesiyle aldı. Tasarımcılara ödülleri BTSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İsmail Kuş ve Cüneyt Şener takdim etti.

'TASARIM İNSANI ANLAMAKTIR'

Taylandlı ünlü ürün ve mobilya tasarımcısı Anon Pairot, tasarımın insanı ve teknolojileri anlamak olduğunu belirterek, tasarımcının korkularını bir kenara bırakması gerektiğini söyledi.

gerekiyor. Güzele ulaşana kadar çirkin ürünler üretilebilir. Ona göre bir ürünü güzel yapmak kolay, asıl mesele çirkinliği ifade etmek ve oluşturmak. Pairot tasarımcının korkularını da bir kenara bırakması gerektiğini vurguluyor: "Ben tanrı değilim ürün yaratırken güzelliği bulmak için daha fazlasını denemeliyiz. Biz en iyi tasarımı yapma konusunda korku yaşarız. Bu korkuyu dönüştürdükümüz zaman başarırız..."

-Taylandlı bir tasarımcıyken araladığınız kapı, dünyadaki lüks tüketim markalarına açıldı. Belirlediğiniz stratejiler ve yol haritanız sizi başarıya nasıl götürdü?

Birçok kişi bana neden tasarımcı olduğumu soruyor. Tayland'da her gün insanları izliyorum. Nasıl hayatta kaldıklarını anlamaya çalışıyorum. Her tasarımcının bir müşteri kitlesi vardır. Benim için stüdyom deneysel tasarım laboratuvarı gibi... Yerel ürünlerin bir kültürü vardır. Ben de yerel ürün ve üreticilerle teknolojiyi ve inovasyonu birleştirdim. Ülkemde çok fazla fabrika olmadığı için gitmek zorunda kaldım. Londra'ya gittim, burs ve destekler aldım. Burada yaptığım çalışmalar ise ilk olarak yerel teknolojileri kullanarak

içerikleri nasıl yansıtabileceğim oldu. 1997 yılıydı Tayland'da büyük bir kriz vardı. Tasarımcılar için iş yoktu. "Neden tasarımcıyım?" diye sorgulamaya başladım. Daha sonra şansım yaver gitti 2006-2007'de ekonomi düzeldi. 1990'lı yıllardan bugüne Tayland da çok değişti.

Çok basit şeylerden inovasyon yapabiliyorum. Daha büyük, birbirine benzer ürünler üretmektense el yapımı, kendine özgü, ülkeye özgü ürünler, spesifik ürünler üretilmesi gerekiyor. Böylece benzer ürünlerden farklılaşma sağlanıyor ve diğer tasarımcılardan sizi ayıran da bu oluyor.

-Tasarımlarınızda ön plana çıkan vurgu nedir?

Tasarımlarımda zanaatkarların emeğine ve hayallerine büyük önem veriyorum. En iyi ürünleri teknoloji ile üretmeye çalışıyoruz. Fakat büyük markalar, zanaatkarlar ile bu ürünleri üretmeyi tercih ediyor. Çünkü ürünlerinde el yapımının kalitesini görmek istiyorlar. Birçok marka, teknoloji kullanarak bu güzelliği oluşturmak istiyor. Ama benim için el emeği daha büyük tecrübedir. Ben tanrı değilim. İnsanların tasarımcılarla nasıl çalışılacağını

Tasarım Zirvesi'nin ilk panelinde sunumunu gerçekleştiren Taylandlı ünlü ürün ve mobilya tasarımcısı Anon Pairot, Tayland ve Avrupa'da tasarıma yönelik elde ettiği tecrübelerini katılımcılarla paylaştı. Tasarımın sadece üretmek anlamı taşımadığını belirten genç tasarımcı Anon Pairot, kendisini başarıya ulaştıran dönüm noktalarını BEBKA'ya anlattı... Pairot'a göre tasarımda anahtar kelime endüstriyel zanaatla birleştirmek. Tasarım, insanı ve teknolojileri anlamaktır. Ve güzeli bulmak için çirkinliği anlamak

öğrenmesi gerekli. Bir şey üretirken yaratmamızı bekleyen firmalar para konusunda baskı yapıyorlar, ama biz bir şeyi oluşturduktan sonra ve onu paraya dönüştürdükten sonra mutlu oluyorlar. O yüzden para bizi biraz da korkutuyor. Para odaklı olmak zaten yaratıcılığımıza zarar veriyor.

GENÇLER BİLGİLİ DEĞİL

-Toplumların ekonomik kalkınmasını ve toplumsal refah düzeylerini belirleyen ve şekillendiren en önemli etken teknolojik gelişme ve bilimsel çalışmalar. Bunu sizin tasarımlarınızda da görebiliyoruz. Tasarımda da AR-GE ve inovasyonun önemi tartışılmaz... Bu aşamada sektörel alakalı gerekli destek sağlandığını düşünüyor musunuz?

Tayland'da çok fazla seri üretim var. Penta Projesi kapsamında ülkemizde çok yetiştirilen "manyok" bitkisinden elde edilen ucuz ihracat ürünü doğal lifli tasarım ve teknoloji ile harmanlayarak aydınlatma sarkıtlarına dönüştürdük. Bu yöntemle üretilen katma değeri yükseltilmiş, sürdürülebilir ve estetik değer taşıyan yaşam tarzı ürünler aynı zamanda Taylandlı çiftçilere de değer yaratmış oldu. Bu bir örnekti. Benzer şekilde ülkelere özgü, kendilerinin ürettiği çok ucuz ürünleri kullanarak ve bizim gibi tasarımcıları devreye sokarak çalışmalar yapılabilir. Hatta fabrikaları ve sanayicileri bir araya getirerek çalışma masaları oluşturabilir, ucuz üretim yapan kişiler için workshop'lar düzenleyerek onları eğitebiliriz. Ucuz ve bol ürünü inovasyon, araştırma ve geliştirme aracılığıyla pazar değeri yük-

sek ürünlere dönüştürebiliriz. Araştırma geliştirme ve inovasyon konusunda özellikle gençler bilgili değil. Bunu nasıl yapacaklarını bilmiyorlar. Bunun üzerinde durulması ve gençlere bu konunun önemiyle ilgili eğitim verilmesi gerekiyor. Tayland ve Türkiye'nin pek çok ortak noktası var. Bu iki ülke için katma değerli ürün üretmek çok önemli. Devletin de desteği ile teknoloji ve tasarımı birlikte kullanarak bu konuda ilerleme kaydedilebilir.

Tasarım Zirvesi gibi etkinliklerin gençlerin gelişmesine etkisi olduğunu düşünüyor musunuz? Gençler bu aşamada başarıya ulaşmak için neler yapmalı?

İstanbul'u ziyaret ettiğimde yerel çalışmalar gördüm. Yeni markalara yalnızca teknoloji değil zanaatı kullanan tasarımcılarla çalışıyor. Gözlemlerime göre Türkiye iyi ürün üretmeyi biliyor. Tayland ve Türkiye'nin benzer sanayisi ve girişim süreçleri var. Ben, doğru kişilerle, doğru zamanda karşılaştım. Bizim için önemli olan yerel insanlara ve öğrencilere düşünmeyi öğretmek ve düşüncelerini gerçeğe dönüştürmelerini sağlamaktır. Sizin de yapmanız gereken öğrencileri bu işin içine daha fazla katmak olmalı.. Öğrenciler daha fazla düşünmeye zorlanmalı ve somutlaştırmaya yönlendirilmeli. Bu tarz etkinlikler de tasarımcılara esinlenme kaynağı olabilir, onları motive edebilir. Ayrıca öğrenciler daha fazla sanayinin içerisinde fabrikalarla ve işadamlarıyla bir araya gelmeli, işe dahil edilmeli ve sanayile işbirliği halinde olmalı.

Anon Pairot kimdir?

1979 doğumlu Pairot, 1997 yılında, Teknoloji Kuzey Bangkok Kral Mongkut Üniversitesi (KMUTNB) Makine Mühendisliği bölümünden derece ile mezun oldu. Daha sonra Teknoloji Ladkrabang Kral Mongkut Enstitüsü (KMITL) Mimarlık Fakültesi'nde, endüstriyel tasarım mühendisliği eğitimi aldı. 2003 yılında Svirkon Grup'ta tasarım direktörü olarak çalıştı. 2007'de kendi tasarım stüdyosunu kurdu. Tasarım ile üretimde nasıl kârlılık elde edilebileceğine ve sürdürülebilir tasarımlar yapılabilmesine dair çalışmalar yürüttü. Phillip Morris, Smirnoff, Fendi gibi lüks tüketim markalarına tasarımlar yaptı. Tasarım ve lüks tasarımı eleştirel çarpıcı sergiler düzenledi. Dünya çapında birçok Design Week'e katılan tasarımcı, 1. Tasarım Bienali kapsamında İstanbul'a geldi.

İNOVASYONLA BÜYÜYEN MODA MARKASI: EZRA+TUBA

Moda tasarımcısı Ezra ve Tuba Çetin kardeşler, giyilebilir teknolojiyi modayla birleştirdikleri Ezra+Tuba markasıyla sektörde hızla ilerliyor.

Moda tasarımcısı iki kardeş, Ezra ve Tuba Çetin... Tekstilte uğraşan anne-babanın kızları. Kumaşlar arasında büyüdüler ve modaya yöneldiler. 1975

• doğumlu Ezra Çetin, Bilkent Üniversitesi'nde grafik tasarım bölümünü bitirdikten sonra Marmara Üniversitesi'nde resim eğitimi aldı. Tuba Çetin ise Bilkent Üniversitesi görsel tasarım bölümü eğitiminin ardından Yeditepe Üniversitesi tekstil tasarımı bölümünden mezun oldu. İki kardeş, teknolojiyi giyilebilir hale getirdi, giyilebilir teknolojiyi modayla birleştirdi. Yurtiçi ve yurtdışında farklı markalara tasarım ve danışmanlık hizmeti verdikten sonra 2006 yılında markaları Ezra+Tuba'yı kurdular. 2006 yılından bu yana

Paris ve Milano gibi moda'nın başkentlerinde hazır giyim ve haute couture koleksiyonlarını sunan Ezra+Tuba, hazır giyimde iddialı bir marka ve pazarda hızla ilerliyor. Tasarımlarıyla güçlü, feminen ve modern kadınlara hitap eden Ezra ve Tuba Çetin, yeni tasarladıkları 5 ürünü ise şubat ayında

Paris İnovasyon Haftası'nda sergilemeye hazırlanıyor.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) işbirliğinde 25-26 Kasım tarihlerinde, Bursa Merinos Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen Tasarım Zirvesi'ne konuşmacı olarak katılan Ezra ve Tuba Çetin, Hande Berktaş'ın moderatörlüğündeki Akıllı Tekstiller panelinde genç tasarımcılarla deneyimlerini paylaştı. Teknoloji destekli tasarımlarının başlangıç hikâyesini anlatan Ezra Çetin, tasarımlarda ilham kaynağı olan her anı, her mekân ve objeyi yakalayıp anında çizgilerine yansıttıklarını, bunun da kendilerini farklı kıldığını söyledi. Türkiye'deki gelişmelerin projeksiyonunda tasarımcıların ve markaların dünyadaki yerine dikkati çeken Ezra Çetin, "Bildüğünüz gibi inovasyon teknolojilerinde biz Türkiye'de tekiz, dünyada ise ilk 10 tasarımcının arasına giriyoruz. 2016 yılında Intel Dünya Kampanyası'nın 100 Yıl Keşifleri'nin bu yılki yüzü olduk ve büyük reklam kampanyasının içindeyiz. Önemli olan burada sürdürülebilirlikti. Paris Moda Haftası'nda şunu fark ettik. Bulduğumuz ilde çok güçlü tasarımcılar ve markalar var. Neredeyse yüz yıla yaklaşmış köklü markalarla beraber aynı podyumları paylaşıyoruz. Yurtdışından özellikle Çin'den çok önemli genç tasarımcılar çıkıyor. Aynı dönemde çıktığımız genç tasarımcılar hükümetlerinden çok ciddi destekler alıyorlar. Fakat biz kendi sağladığımız istihdam ve ihracatla bu işi yapıyoruz.

Bu iş için çok ciddi bir güce ihtiyacınız var. Biz de dedik ki kendi açımızdan devrimler yaratmamız gerekiyor. Modanın içinde bazı şeyleri değiştirmemiz gerekiyor. Örneğin Coco Chanel'in başarısı nereden gelir? Kadınları büyük kıyafetlerden, bütün gün taşınan rahatsız kıyafetlerin içinden alıp pantolon ve ceketin içine sokmuştur. Bugün Coco Chanel hayatını kaybettikten sonra da önemini asla yitirmemiştir. Demek ki bir şeyi değiştirmemiz gerekiyordu. Biz de inovasyon, sürdürülebilirlik ve teknolojiyi bir araya getirmeye karar verdik ve 2012 yılı itibarıyla AR-GE geliştirdik” diyor.

“KELEBEK ETKİSİ” REKLAM YÜZÜMÜZ OLDU

Bu konuda da şanslı olduklarına değinen Ezra Çetin, fikirlerine saygı duyan, ileriye dönük üretim yapan şirketlerin güvenini sağladıklarını ve iyi partnerlerle çalıştıklarını ifade ederek, “AR-GE çok kolay bir iş değil ama size güvenecek ve fikirlerinizi benimseyecek, yanınızda duracak partnerlerinizin olması büyük bir şans ve biz de şanslıydık. Beraber çalışmaya başladık. Dünya bir hız yarışı ve tüketicinin algısı değişti. Herkes çok küçük başlayarak akıllı adımlar atarak iyi ticaretle markalarını kurabiliyor. Bugün çok başarılı markalar var. Kumaşımız ilerliyor, bilim geliştirme süreçleri ilerliyor. Türkiye’de gerçekten teknoloji ve makineye ciddi bir yatırım yapılıyor. Biz 2010 yılına kadar dünyada çok önemli, Ar-Ge’sini geliştirmiş birçok markaya hizmet veren üretici konumundaydık. Kelebek Etkisi ise bizim reklam yüzümüz gibiydi. Kelebek Etkisi şu an gelinlik yapıldı ve dünya üzerinde siparişleri var. Özellikle Ortadoğu ve Uzakdoğudan siparişler alıyoruz. Hazır giyimde iddialı bir markayız ve pazarda hızla ilerliyoruz. Bunun için de 5 farklı ürün hayata geçirdik. Bu yaptığımız 5 ürünü şubat ayında Paris İnovasyon Haftası’nda sergileyeceğiz” diye konuştu.

FARKLI OLUN!

Zaman ve mekândan bağımsız tasarımlarla dünya butiklerinde yer bulduklarını belirten Tuba Çetin ise geç tasarımcılara “Farklı olun” önerisinde bulunuyor: “Biz çok küçük yaşta bu yana tekstilci bir ailenin içinde yetiştik ve devamlı sanatla iç içe olduğumuz için bu iş için eğitildik. Bunun dışında çok başarılı işler yaptık. ‘Nasıl farklılaşabiliriz’i düşündük ve teknolojiyle modayı birleştirmeye karar verdik. Gerçekten giyilebilir, kullanılabilir, fonksiyonel aynı zamanda şık ve rahat ürünleri çıkardık. Bunun doğrultusunda da çalışmalarımızla yola çıktık. Tasarımcılık sadece kumaştan anlamak değil, okumak, görmek, araştırmak ve anlamak, yenilikçi olmak ve ileriye düşünmek. Algı yönetimi çok önemlidir tasarımcı için. Gençlerin tüketiciyi iyi analiz edebilmeleri için tüketicinin psikolojisini, hedef pazarlardaki ülkelerin politik ve sosyal gelişmelerini çok iyi takip etmeleri gerekiyor. Bir tasarımcı bir kâğıt ve bir kalemin çok ötesinde kendini geliştirebilmeli.”

Modada Metamorfoz: Kelebek Elbise “Bu akıllı bir elbise,” diyor Ezra Çetin. Kardeşi Tuba Çetin ile birlikte Ezra+Tuba tasarım markasının yaratıcıları. Metalik Lurex liflerle dokunmuş lüks jakar kumaştan yapılan elbise, yaklaşık kırk kelebek ile süslenmiş. Elbiseye entegre edilen yakınlık sensörü keleklerin dışarıdan gelen uyarıcılara tepki vermesini sağlıyor. Yaklaşan birinin varlığını tespit edebiliyor. Kelebekler başlangıçta yavaş yavaş kanat çırpıyor, daha sonra biri yaklaştığında hızlanıyorlar. Sonun-

da yaklaşan birinin tetiklemesiyle veya kablosuz ağ üzerinden elbiseyle iletişim kuran bir mobil cihaz aracılığıyla dramatik bir şekilde topluca uçuşuyorlar. Kelebek Elbise, mekanik modada gelişmekte olan giyilebilir teknoloji trendinin bir parçası. Sporcuların performansını geliştirmekten terleme düzeyini algılamaya, biyometrik verileri okumaktan doğayı taklit etmeye, çılgın particileri kendinizden uzak tutmak için örümcek kollarını kullanmaya kadar birçok yeni ürün ve prototip mevcut.

'TASARIMCI SAVAŞMAYI BİLENDİR'

Tasarım dünyasının önemli isimlerinden Adnan Serbest, "Tasarımcı tozun toprağın içinde fabrikalarda, sert, çetin yapıyla mücadele eden bir meslek erbabıdır. Asıl savaş ise markanın içindedir" diyor.

Tasarım dünyasında kendi adını taşıyan markasıyla yıllarca adından söz ettiren, tasarımın tılsımını günlük hayata taşıyan Adnan Serbest, tasarımcının zamanın ötesinde bir yaratıcı olduğunu vurguluyor ve gerçek tasarımcının tozun toprağın içinde, fabrikalarda, sert ve çetin yapıyla mücadele edebilecek güçlü bir karaktere sahip olması gerektiğini söylüyor. Ona göre bu zekâ işi değil, iyi bir eğitim, diploma işi, yetenek işi de değil. Bu

bir korku işi hiç değil. Serbest'e göre tasarım okunur bir metin gibidir. Ancak, o metni okuyacak insanlara, metnin içeriğini güçlü kılacak biçimde sunabilenler tasarımcı olabilir... 1976'da ilk tasarımını bir servis otobüsüyle gerçekleştirdi. İlk tasarımını yaptığında 20'li yaşlarındaydı. 40-45'li yaşlarda kendi kimliğini ancak bulabildiğini söyleyen Serbest, "15-20 yıllık bir süreç içinde inanın ben de ne yaptığımı bilmiyordum" diyor.

İlk mekân tasarımı olan mahkeme salonunu yapan tasarımcı, daha sonra FM Kültür Merkezi sinema salonları gibi birçok mekân tasarımına imza attı. 1996' da Türkiye'de ilk mobilya tasarım yarışmasını İTÜ işbirliğiyle organize etti ve yine İTÜ beraberliğinde Domus Academy ile ilk çalıştayını gerçekleştirdi. 1994 yılında "10 İş 10 Tasarımcı" sergisinin küratörlüğünü gerçekleştiren tasarımcı o yıllarda ilk tasarım eleştirilerini de mobilya dergisinde yazmaya başladı. 1998 yılında Designers Odysseys Sergisi'ne katıldı. 2000 yılında ise "Global Compact" üyesi oldu. Hazırladığı modern tasarım ürünleri ile 2003 yılında "Hit Guide" kataloğunda yer almayı başardı. 2004 yılında Köln'de düzenlenen, IMM Köln Uluslararası Mobilya ve Tasarım Fuarı'nda tasarımları ilk 100 tasarım arasına girdi ve "Best of the Best" adaylığına hak kazandı. 2007 yılında ise, orijinal "Bar Taburesi" tasarımıyla ödül aldı. Türkiye'nin ilk devlet destekli tasarım yarışmasında 1 gecede 5 ödül alarak en üstün başarısı-

na sahip oldu.

TASARIM YÜREKLE YAPILIR

Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde iki gün boyunca süren Tasarım Zirvesi'nde Yasemin Savcı'nın moderatörlüğünde gerçekleşen Gelenekselden Geleceğe Zamansız Mobilyalar'ı konuşmak üzere Bursa'ya gelen Serbest, Türkiye'de endüstri ile tasarımcılar arasındaki iletişimin yeterince sağlanmadığını belirtiyor. Yıllardır, mekân ve bu mekânları tamamlayan mobilyalar tasarlayan Serbest'e göre tasarımcının en büyük destekçisi kültür. Gerçek bir tasarımcı olabilmek için atölye tozunu yutmak gerektiğini savunuyor Serbest: "İyi fikirler ve projeler tasarımcılar tarafından üretilemiyor. Nedeni ise endüstri ile tasarımcı arasındaki kontakta sağlanan tasarım yürütücülerinin Türkiye'deki firmalar içinde var olmayışı. Tasarımcı kimliğini masaya yatırmak gerekiyor. Tasarımcının nasıl var olduğunu masaya yatırabilirsek o anlamda destek verebiliriz. Bunlar mühendis değil ki. Tasarımcılar ruhları, kalpleri ve yürekleriyle fikir ve düşünce ortaya koyan meslek erbaplarıdır. Bu Türkiye'de henüz anlaşılmamıştır. Gençler ve gençlerin bu ülkedeki tasarımcı olarak varlıklarıysa çok iyi. Toplum olarak kreatif anlamında öğrencileri biraz hırpalıyoruz, eğlendiremiyoruz. Kreatif ruhu destekleyemezsiniz, kimseyi tasarımcı yapamazsınız. Bir ofiste tasarımcıyı alıp 5 yıl tasarım ruhu veremezsi-

niz. Tasarım beyinle yapılmaz. Yürekle yapılır. İstedığınız kadar destekleyin. Bir şey çıkmaz. O kültür kendiliğinden oluşmalıdır. O tasarımcı zaten kendisiyle ilgili olan mücadelesinde iyi tasarımcı olur yoksa çok iyi eğitmekle bunun pek bir ilgisi yok.

Ülkemizde ise bu yeterlilikte proje ve Ar-Ge çalışmalarını yürütecek profesyonel meslek adamının iki elin parmaklarını geçmediğini savunuyor Serbest. Bu konudaki düşünceleri ise gençlere öğüt niteliğinde: "Öncelikle sürece inanmak gerekiyor. Bir yerden başlarsınız ve kendinizi şekillendirirsiniz. 20 yaşında ilk tasarımımı yaptım. Bir servis otobüsü tasarladım. 40-45'li yıllarda kendi kimliğimi bulmaya çalıştım. 15-20 yıllık bir süreç içinde inanın ben de ne yaptığımı bilmiyordum. Star bir genç tasarımcı yok, olmaz da zaten. Varsa da parlıyordur, iniyordur ve sönüyordur. Bu uzun bir

maratondur. Buralarda direnmek, o sürecin peşini bırakmamak, inat etmek o kadar kolay bir şey değil. Sonuç itibarıyla Türkiye'deki tasarımcı gerçeğine baktığınızda iki elin parmakları kadar bir tasarımcı var. Sürecin çok sancılı ve sıkıntılı olduğunu görürsünüz. Herkes şiir yazar, resim yapar ancak ne şair ne de ressam olabilir. Bu da aynen böyle bir şey. Tasarım yapmak herkesin hakkı. Tasarım yapmak için illaki bir okuldan mezun olmak gerekmiyor ama kabul gören bir tasarımcı olmak zor. Zaman da zaten sizin ne kadar kabul görüp görmediğinizi ortaya koyuyor. Bu anlamda baktığınızda iş o kadar kolay değil. Korkuları bırakın ve sürece inanın. Doğru tasarım kriterlerini benimseyin. Tasarım okunur bir metin gibidir. O metni okuyacak insanlara, o metnin içeriğini güçlü kılacak biçimde sunulmalıdır. Moda olmuş, çok satan, fikir üretebilme düşünce yapısıdır. Yeni anlam önermedir. Zor bir iştir. Kolay bir iş değildir. Tasarım endüstriyel bir meslektir ve fabrikaların, markaların içinde tasarımcının içinde rolü vardır. O süreçlerin nasıl tasarlandığı, ne durumda olduğu önemlidir. Tasarımcı tozun toprağın içinde fabrikalarda, sert, çetin yapıyla mücadele eden bir meslek erbabıdır. Asıl savaş markanın içindedir. Savaşan adamdır tasarımcı."

MODADA BAŞARI MARKADIR

22 yıllık moda tasarımcısı Begüm Gülfıdanlı, moda

dünyasında başarılı olmak için marka yaratmak gerektiğini söylüyor.

Türkiye sınırlarını aşmış cesur markalar dünyanın önemli kentlerinde kendi mağazalarını açarak dünya markası olma yolunda ilerlerken, markaların yaratıcısı tasarımcılar da dünyada hak ettiği ölçüde değer görüyor. Begüm Gülfıdanlı da bu isimlerden biri... 22 yıllık moda ve hazır giyim iplik, kumaş, konfeksiyon, tasarım, marka ve pazarlama sektörlerinin farklı alanlarında çalışan Begüm Gülfıdanlı için, moda dünyasında başarılı olmak marka yaratmanın en temel yapı taşlarından... Istituto Marangoni ve Uludağ Üniversitesi mezunu olan

Begüm Gülfıdanlı uzmanlık alanı olan marka oluşturmanın dışında, tasarım, görsel düzenleme, pazarlama, gibi modanın farklı kollarında 22 yıl boyunca edindiği deneyimlerle marka ve kreatif danışmanlık yapıyor. Koleksiyon planlama, tüketici davranışı ve trend analizi üzerine İstanbul Moda Akademisi ve çeşitli uluslararası kurumlarda dersler veriyor. Tasarım Zirvesi'nin "Global Tasarım Trendlerini Okumak" başlıklı konferansında yine İstanbul Moda Akademisi'nde birlikte çalıştığı Raf Stesmans ile genç tasarımcılara fikirler sunan Gülfıdanlı, Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün son yıllardaki gelişmeler sonrasında bir dönüşüm içerisine girerek emek yoğun olmaktan çok sermaye ve teknoloji yoğun bir sektör haline geldiğini vurguluyor. Dünya piyasalarında giderek artan rekabetin sektörün sürekli dinamik olmasını sağladığını belirten Gülfıdanlı, bu aşamada yeni tasarımcılara da popülariteyi takip etmesini öneriyor. Türkiye'de markalaşmanın pek uzun bir serüvene

sahip olmadığını, 25-30 yıllık bir geçmişi olduğunu ifade eden Gülfıdanlı, "Öncelikle klasiktir ancak yaptığımız işi sevmeniz lazım. Bursa'yı 95 senesinde bıraktım. Kumaşla başladı benim için her şey. Kumaştan sonra iş konfeksiyona döndü. Moda tasarımcılığına döndü. Ben daha çok marka ve marka yöneticiliğine yöneldim ve halihazırda 3 tane marka kurmuş vaziyetteyim. 22 senelik bir kurumsal geçmişim var. Şimdi danışmanlık ve eğitmenlikte ilerliyorum. Gençlerin gezmeleri, görmeleri ve okumaları lazım. Araştırmayı ve öğrenmeyi hiçbir zaman bırakmamaları gerekiyor. Gezip görürken oradaki algı çok önemli. Tasarımcı olmak istiyorlarsa her şeyden haberdar olacaklar ve popüler kültür dediğimiz kavramın içinde bulunacaklar. Popüler kültürün içinde ekonomi de var, hava şartları da var. Günün sonunda yaptığınız tasarımı oluştururken illaki kumaş kullanmak zorundasınız. Kumaş neden yapılıyor? İplikten... İplik neden yapılıyor? Elyaf-tan. Elyaf nereden çıkıyor? Doğadan...

“Sadece gözlerinizi açın. Eğer seyahat etmezseniz. Bakıp görmezseniz. Meraklı olmak lazım. Fikirlerinizin arkasından gitmeniz lazım. Bir odadaysanız ve o odanın bir kapısı varsa, o kapıyı açıp kapının arkasında ne var görmeniz lazım. Merak orada devreye giriyor.”

Dolayısıyla hava şartlarını bilmeleri lazım. Eğer yağmur yapmıyorsa pamuk olmayacaktır Dolayısıyla pamuk kumaşı çok pahalı olacaktır. Tasarımlar da pahalı olacaktır. Maliyet yönetimini bilmeleri gerekir. Matematikçi bilmeleri gerekir. Çizim yapmak ne tasarımcıyı tatmin eder ne de işverenleri tatmin eder.

RAF STESMANS: GÖZLER SEYAHAT ETMELİ

İstanbul Moda Akademisi aracılığıyla Begüm Gülfıdanlı ile birlikte Tasarım Zirvesi'nde deneyimlerini paylaşmak için Bursa'ya gelen Raf Stesmans da gençlere dünyadaki yeni trendleri anlattı. İstanbul'da yaşayan Belçikalı tasarımcı Raf Stesmans ilk kabul ve ödülünü 1991 yılında Antwerp Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduğunda aldı. Uluslararası

jüri tarafından en çok umut vaat eden yeni yetenek' ödülüne layık görülen Raf'ın koleksiyonu ayrıca Atelier Lesage ve Martin Margiela'nın da dikkatlerini çekti. Kariyeri boyunca Raf Stesmans Christian Lacroix, Chanel, Loewe gibi Paris ve İspanya'da bulunan pek çok Haute Couture moda eviyle işbirliği içerisinde çalışmalar gerçekleştirdi. Uzun yıllar boyunca ağırlıklı olarak erkek giyim alanında uluslararası markalarla serbest tasarımcı olarak çalışan Raf daha sonra İstanbul Moda Akademisi'nde devam etmeye karar verdi. Trendlerin nasıl doğduğu ve varlığını sürdürdüğü konusu ve bu trendlere ulaşılabilirlikle ilgili fikirler sunan Stesmans, özellikle genç tasarımcıların bu anlamda potansiyeli olduğunu, İstanbul Moda Akademisi'nde karşılaştığı gençlerin yeteneklerinden etkilendiğini belirtiyor. Stesmans'a göre

gözler seyahat etmeli: “Sadece gözlerinizi açın. Eğer seyahat etmezseniz. Bakıp görmezseniz. Meraklı olmak lazım. Fikirlerinizin arkasından gitmeniz lazım. Bir odadaysanız ve o odanın bir kapısı varsa, o kapıyı açıp kapının arkasında ne var görmeniz lazım. Merak orada devreye giriyor.”

TÜRK TASARIMCILAR AR-GE'Yİ UNUTUYOR

Türkiye'de bunu başarabilmiş genç tasarımcıların olduğunu belirten Stesmans, uluslararası görüşe sahiplerse eğer yapabilirler. Öğrencilerimizle yaratmaya çalıştığımız ambiyans da bu zaten. Türkiye'nin gidişine bakalım ama global olarak dünyada neler oluyor, onu da takip etmeliyiz. Dünya markalaşmaya yoğunlaşıyor ve biz bunun neresinde yer alabiliriz yaratmaya çalışıyoruz.

Türk tasarımcılarında tasarımın ana konusu olan AR-GE genellikle unutuluyor. Türk tasarımcılarının bu konuda destek görmesi gerekiyor. Verdiğim derslerde anlatmaya çalıştığım şey bu. Eğer sizin AR-GE'niz yoksa siz tasarım geliştiremezsiniz. Dolayısıyla herhangi bir yenilik, inovasyon da yapamazsınız. Verdiğim derslerde özellikle AR-GE ve araştırmayı anlatıyorum. Bu kültürel de bir konu. Araştırmanın zevkine vardıkları vakit o zaman devam ediyorlar” ifadelelerini kullanıyor.

EMPATİYLE TASARLAYIN

Çalışmalarında tasarım, dijital fabrikasyon ve zanaatı bir araya getiren Gökhan Karakuş, tasarım odaklı düşünmenin insan odaklı, yaratıcı ve uygulamalı olması gerektiğini söylüyor ve ekliyor: Empati kurun.

Gökhan Karakuş; tasarımcı, küratör, mimarlık eleştirmeni ve tasarım tarihçisi... Taş ve mermer sektöründe çalışıyor. Alanında ülkemizdeki en önemli isimlerden biri. Yöresel kültürle odaklanan ve modern tasarımlarda uygulanan yerel çözümler konusunda aktif olarak çalışmalarını sürdürüyor. The Architect's Journal, Architectural Record, Dwell ve Wallpaper gibi yayınlara yazılar yazıyor ve uluslararası projelerde küratörlük yapıyor. Tasarım Zirvesi'ndeki Design Thinking Atölyesi'nde genç tasarımcılara uygulamalı eğitim veren Karakuş, tasarım odaklı düşünmenin insan odaklı, yaratıcı ve uygulamalı olması gerektiğini söylüyor ve ekliyor: "Tasarımcılar, pratik işlevi olan bir nesneye formunu veren kişilerdir. Bu şekilde, hem görsel olarak hem de malzeme anlamında eskizler aracılığıyla yararlı bir işlevi olan bir obje ortaya çıkarılır. Tasarımcı öncelikle empati kurmalı, kendilerinin nasıl düşündükleri önemli ama tasarımda kullanıcı ögesi de var. Kullanıcının kafasındaki düşüncülerini uygulamak tasarım odaklı düşüncenin önemli bir parçasıdır."

DİJİTAL FABRİKASYON, ZANAAT VE TASARIM

Gelişmekte olan dünyada tasarım ve endüstrinin ekonominin önünü açacak olan bir deneysel tasarım anlayışıyla ve Ar-Ge'yle sağlanacağına dikkat çeken Karakuş, dijital fabrikasyon, zanaat ve tasarımın önemini vurguladı. Sınırları iten, yeni ve yenilikçi iş yaratan her şeyin desteklenmesinden yana olduğunu ifade eden Karakuş, "Şu

anda Türkiye'de herkesin bildiği orta gelir tuzağının ortasındayız. Yeterli katma değerli ürünleri yaratmıyoruz. O yüzden hammadde satmaya çalışıyoruz. Bunu nasıl geliştirebiliriz? İşin içine bilim ve teknoloji sokmamız lazım. Bilimin öbür tarafında tasarım vardır. Tasarımın sanayi tarafına ciddi bir şekilde destek verilmesi gerekiyor. Burada özellikle endüstrideki arkadaşları görmemiz lazım. Geniş çapta Ar-Ge, teknoloji ve dijital fabrikasyon üzerine çalışıyoruz. Devlet desteği lazım. Yatırım yapılması lazım. Kalkınma Bakanlığı'nın yapılanması lazım. Bilim çağında insanların kafalarının rahat olması lazım. Özellikle gençler... Uçağa bineceksen uçağın pilotu 20 yaşındaysa sen 50 yaşındakiyle uçmak istersin. Ne kadar fazla uçarsan o kadar deneyimlisindir. 20 yaşlarında da güzel şeyler yaratabilirsin. Bu iş uzun vadede yatırım ve sabır gerektirir. Muhakkak bilgisayarda kalmaları lazım. Ellerini kullanmaları lazım. Üretken olmaları lazım. Türkiye de bir şey yapmak için güzel, imkân var" diye konuştu.

GENÇ TASARIMCILAR İÇİN 'BARIŞ' TEMALİ YARIŞMA

Bursa Bebe ve Çocuk Giyim ve Çocuk İhtiyaçları Fuarı kapsamında, BEBKA, BTSO ve BEKSİAD işbirliğinde, 'Barış' temalı Genç Tasarımcılar Yarışması düzenlendi.

Bursa, Eskişehir, Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) ve Bebe Çocuk Konfeksiyonu Sektörü Sanayici ve İşadamları Derneği (BEKSİAD), genç yeteneklerin sektör ile buluşması hedefiyle 2. Junioshow Genç Tasarımcılar Yarışması düzenledi. Yarışma, bebek ve çocuk giyim sektörüne yenilikçi tasarımlar ve yeni yetenekler kazandırmak amacıyla genç tasarımcıları 'Barış' temalı yeni koleksiyonlar tasarlamaya davet etti.

BARIŞI HAYAL ET SEVGİYİ DÜŞLE

Katılımcılardan çocukların umut ve sevgi dolu dünyasından ilham alarak barış ve sevgiyi hayal ederek yaratacakları hikâyeleri, tasarımları ile çocuk ve bebek kıyafetleri aracılığıyla ifade etmeleri istendi. Yarışma, üniversitelerin güzel sanatlar, sanat ve tasarım fakültelerinin lisans ve ön lisans programları ile yüksek okulların tekstil, tekstil mühendisliği, tasarım ve moda ile ilgili bölümlerinin öğrencilerine açık olarak gerçekleşti. Yarışmanın ödül töreni 10 Ocak 2017'de yapıldı.

BÜYÜK ÖDÜL EN İNOVATİF ÜRÜNE

Birincilik Ödülü : 2.500 TL
İkincilik Ödülü : 1.500 TL
Üçüncülük Ödülü: 1.000 TL
En İnovatif Ürün Tasarımı: 3.000 TL

Kategoriler

0-1 yaş bebek ürünleri
1-10 yaş kız çocuk giysi ürünleri
1-10 yaş erkek çocuk giysi ürünleri

BEBKA ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ KONFERANSI DÜZENLİYOR

BEBKA tarafından British Council işbirliğiyle Newton- Kâtip Çelebi Fonu desteğiyle 1 Şubat 2017 tarihinde Endüstriyel Simbiyoz Konferansı ve Proje Pazarı gerçekleştirilecek.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından, bölgede sürdürülen endüstriyel simbiyoz çalışmaları kapsamında Proje Pazarı gerçekleştirilecek. Endüstriyel Simbiyoz Proje Pazarı ile "sürdürülebilir üretim" yaklaşımını destekleyen, AR-GE çalışmaları yapan, yeni ürün ve süreç geliştiren, çalışmalarını sanayiye aktarmak isteyen araştırmacılar, girişimciler ve sanayiciler gibi konunun bütün paydaşları bir araya getirilecek.

BEBKA tarafından British Council işbirliğiyle Newton- Kâtip Çelebi Fonu desteğiyle düzenlenen ve 1 Şubat 2017 tarihinde yapılacak Endüstriyel Simbiyoz Konferansı ile eş zamanlı gerçekleştirilecek Proje Pazarı'nda, atık yönetimi ve atıkların değerlendirilmesi, kaynak yönetimi ve kirliliğin önlenmesi, enerji yönetimi ile bilgi, iletişim ve yönetim sistemleri gibi konularda poster sunumlarıyla projeler tanıtılacak. Tam gün sürecek konferans sırasında İngiltere ve Türkiye'deki endüstriyel simbiyoz uygulamaları, proje örnek-

leri ile konunun politika ve mevzuat açısından değerlendirilmesi üzerine Birleşik Krallık Endüstriyel Simbiyoz Uygulamaları, Türkiye'de Endüstriyel Simbiyoz Uygulamaları ve Endüstriyel Simbiyoz Proje Örnekleri başlıklarında oturumlar düzenlenecek.

Etkinlik kapsamında, Atık Yönetimi ve Atıkların Değerlendirmesi, Kaynak Yönetimi ve Kirliliğin Önlenmesi, Enerji Yönetimi, Bilgi, İletişim ve Yönetim Sistemleri Ortak İşbirliği Alanları tematik alanlar olarak belirlendi. Projelerin tanıtımı araştırmacıların ve sanayicilerin bire bir görüşmeleri şeklinde gerçekleştirilecek.

Proje pazarı başvuruları 16 Aralık tarihinde son bulurken 56 proje başvurusu oldu. Endüstriyel simbiyoz proje ve uygulamalarında yer alan, çevre ve sürdürülebilir üretim konularında uzman özel sektör temsilcileri ve akademisyenlerden oluşan Değerlendirme Kurulu tarafından 32 proje Proje Pazarı'nda değerlendirilmeye layık görüldü.

ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ NEDİR?

Endüstriyel Simbiyoz doğadakinine benzer şekilde birbirine yakın iki bağımsız endüstriyel işletme arasında madde ve enerji değişimi olarak tanımlanmıştır.

Bu kapsamda, endüstriyel simbiyoz tercihen birbirine fiziksel olarak yakın olup, normalde birbirlerinden bağımsız çalışan iki veya daha fazla endüstriyel işletmenin bir araya gelerek hem çevresel performansı hem de rekabet gücünü artıracak uzun süreli ortaklıklar kurması ve dayanışma içinde çalışmasını temsil eder. Diğer bir ifadeyle

endüstriyel simbiyoz bağımsız işletmeleri, daha sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanım yaklaşımı çerçevesinde bir araya getirmektedir. Bu sayede endüstriyel kaynaklı çevresel ve sosyal problemlerin önüne geçmekle kalmayıp aynı zamanda ekonomik getiri de sağlanmış olmaktadır. Endüstriyel simbiyoz ayrıca, AR-GE, inovasyon (yenileşim) ve kümelenme faaliyetlerinin yanı sıra, yeni iş alanları yaratma potansiyeli ile girişimciliği ve bölgesel kalkınmayı da destekleyen bir yaklaşım olarak ortaya çıkmaktadır.

ENDÜSTRİYEL SİMBİYÖZ KONFERANSI VE PROJE PAZARI

1 ŞUBAT 2017, MERİNOŞ AKKM /BURSA

09:00 - 10:30

Giriş

- Açılış Konuşmaları
- Kâtip Çelebi-Newton Fonu Tanıtımı / İrem Aktaşlı Gürkan & İlter Haliloğlu, Newton Proje Fonu
- Endüstriyel Simbiyoz Hakkında Kısa Bilgilendirme / Peter Laybourn, International Synergies Limited

10:30 - 10:50

Çay - Kahve Arası

10:50 – 12:30

1. Oturum: Birleşik Krallık'ta Endüstriyel Simbiyoz

- Dünyada Endüstriyel Simbiyoz Uygulamaları / Peter Laybourn, International Synergies Limited
- Endüstriyel Simbiyoz Kolaylaştırıcılığı ile Tedarik Zinciri Riskinin Yönetilmesi / Andy Whyte, Ricoh UK Products Limited
- Endüstriyel Simbiyoz ve Döngüsel Ekonomi / Adrian Cooper, Shropshire Council
- Kuzey İrlanda'da Endüstriyel Simbiyoz Uygulamaları / Elaine Kerr, Kuzey İrlanda Endüstriyel Simbiyoz Programı
- Değerlendirme & Soru-Cevap

12:30 - 13:30

Öğle Yemeği

13:30 – 15:30

2. Oturum: Türkiye'de Endüstriyel Simbiyoz

- Bursa Eskişehir Bilecik Bölgesi Endüstriyel Simbiyoz Programı / Jülide Alan, BEBKA
- İskenderun Körfezi'nde Endüstriyel Simbiyoz Programı & Antalya OSB'de Endüstriyel Simbiyoz ve Eko-Verimlilik Projesi / Ferda Ulutaş İşevi, ÖTE AR-GE Öngörü Eğitim Danışmanlık Ltd. Şti.
- Endüstriyel Simbiyoz Uygulamalarına Yönelik Mevzuat Altyapısı / Nihal Sevingel Yoğurtçuoğlu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- Endüstriyel Simbiyoz ve Kent Metabolizması konularında AB Ufuk 2020 AR-GE Projeleri/ Emrah Alkaya, Ekodenge Mühendislik
- Türkiye İçin Yeşil OSB Çerçevesinin Geliştirilmesi / Selin Engin, Projesi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü
- Değerlendirme & Soru-Cevap

15:30 - 15:50

Çay - Kahve Arası

15:50 – 17:30

3. Oturum: Endüstriyel Simbiyoz Proje Örnekleri

- Seramik Karo ve Seramik Sağlık Gereçleri Üretiminde Açığa Çıkan Atıksu Arıtma Keklerinin Çimento Sektöründe Simbiyotik Kullanılabilirliğinin Fizibilitesi Projesi / Alpagut Kara, Anadolu Üniversitesi
- Eskişehir Sanayi Odası (ESO) Sharebox Projesi / Suzan Önpeker, ESO Organize Sanayi Bölgesi
- Cürufurların Yol Yapımında Kullanımı / Atilla Dikbaş, İTÜ TechnoBee Academy
- İskenderun Körfezi'nde Endüstriyel Simbiyoz Projesi Kapsamında Örnek Proje Uygulaması: Çeşitli Atıkların Kireç Fırınlarında Yakıt Olarak Değerlendirilmesi / Ömer Özer, Nur Kireç
- Değerlendirme & Kapanış

İZNİK EKOTURİZM TESİSLERİ AÇILDI

BEBKA desteğiyle İznik Belediyesi tarafından hayata geçirilen Ekoturizm Tesisleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun da katıldığı törenle faaliyetlerine başladı.

İznik'in turizm potansiyelini daha ileriye taşıyacak Ekoturizm Tesisleri açıldı. Açılış törenine, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Bursa Valisi İzzettin Küçük, AK Parti Bursa Milletvekilleri Efkan Ala, İsmail Aydın, Hüseyin Şahin, İl Başkanı Cemalettin Torun da katıldı.

Törende konuşan İznik Belediye Başkanı Osman Sargin, "BEBKA ile ortaklaşa gerçekleştirdiğimiz bu projenin maliyeti 1,5 milyon TL'dir. Proje maliyetinin yüzde 85'ini BEBKA karşıladı. Tesis içerisinde 14 adet bungolov ev, bir restoran, okçuluk eğitim alanı, köylü pazarımız ve yürüyüş

parkurumuz mevcut. Tesislerimizde geleneksel okçuluk ve paintball aktiviteleri de başlamış durumda. Ziyaretçilerimiz doğayla iç içe, eğlenceli ve öğretici aktivitelere katılma fırsatı bulacaklar. Kırsalda turizmi canlandırmak amacıyla hayata geçirdiğimiz

bu tesise gelecek olan misafirlerimizin vakit geçirebilmesi için her türlü imkânı devreye soktuk. Şüphesiz ki İznik; muhteşem doğası ve eşsiz doğal güzellikleriyle ülkemizde ekoturizmin öncülerinden olacaktır" dedi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu da, İznik'e bu tesisi kazandıranlara teşekkür etti. Bursa Valisi İzzettin Küçük ise konuşmasında, "Bu göl kıyısındaki şirin ilçemizin yer altı tarihi güzelliği kadar yer üstündeki bu manzarası ve havasını da gerektiği şekilde tanıtabilirsek dünyanın en prestijli merkezlerinden biri olabilir" diye konuştu.

DOŞTUM PROJESİ İNEGÖL'ÜN DOĞASINI DÜNYAYA PAZARLAYACAK

BEBKA'nın 2015 Mali Destek Programı kapsamında destek alan Doğa Sporları ve Turizm Merkezi (DOSTUM) projesinin kapanış toplantısında konuşan İnegöl Belediye Başkanı Alınur Aktaş, "DOSTUM özellikle İnegöl'ün sahip olduğu doğayı tüm Türkiye, hatta dünyaya pazarlamak için önemli bir araç olabilir" dedi.

BEBKA'nın 2015 Mali Destek Programı kapsamında destek alan İnegöl Belediyesi'nin önemli projeleri arasında yer alan Doğa Sporları ve Turizm Merkezi'nin (DOSTUM) proje kapanış toplantısı Kent Müzesi konferans salonunda gerçekleştirildi. DOSTUM proje kapanış toplantısı, İnegöl Belediye Meclis Üyesi ve BEBKA DOSTUM Proje Koordinatörü Nedim Bayram'ın sunumuyla başladı. Nedim Bayram, "Cesaretini Doğaya Göster" sloganının kullanıldığı DOSTUM projesinin BEBKA desteği ile hayata geçirildiğini kaydederek, "Yazılımını yaptığımız projemizi BEBKA'ya sunduk. 2015

Mayıs ayında projeyi teslim ettik. İnegöl Belediyesi olarak DOSTUM projesi, BEBKA desteği ile hayata geçirdiğimiz 3'üncü proje oldu. 28 Ağustos 2015 tarihinde de kabul edilen projemizin sözleşmesini imzaladık ve 12 aylık süremiz başladı. Öncelikle branşlarımızı belirledik. Takip eden süreçte projenin gerekliliklerini yerine getirerek 23 Ekim 2016 tarihinde Sayın Valimizin de katılımıyla açılışımızı gerçekleştirdik" dedi.

HAYIRLI VE GÜZEL BİR İŞ
İnegöl Belediye Başkanı Alınur Aktaş da, ileride bir tarih geldiğinde ne

kadar güzel ve hayırlı bir iş yapıldığını herkesin hatırlayacağını belirterek, "DOSTUM özellikle İnegöl'ün sahip olduğu doğayı tüm Türkiye, hatta dünyaya pazarlamak için önemli bir araç olabilir. Fakat Türkiye ve dünyaya kabul ettirmek için öncelikle kendi şehrinizde kabul ettirmeniz lazım DOSTUM'u. Bu yıl okullar gezilecek, anlatacaklar, çocuklarımızı farklı spor dalları ile buluşturacaklar. İnşallah yurtiçi ve yurtdışından buradaki etkinlik ve aktivitelere katılmak için insanlar gelecek" dedi.

TRAVEL TURKEY'DE ESKİŞEHİR VE BİLECİK GÖRÜCÜYE ÇIKTI

İzmir'de 8-11 Aralık 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen 10. Travel Turkey Fuarı'nda, Eskişehir ve Bilecik'in turizm değerleri tüm yönleriyle katılımcılara tanıtıldı.

İzmir'de bu yıl 10.'su gerçekleştirilen Travel Turkey Fuarı'na, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Eskişehir Valiliği, Eskişehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Bilecik Valiliği ve Bilecik Belediyesi işbirliği ile hazırlanan Eskişehir ve Bilecik illerinin stantları damga vurdu.

Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde İzmir Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde İZFAŞ ve TÜRİSAB Fuarcılık ortaklığıyla gerçekleştirilen fuarın açılışı Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı, İzmir Valisi Erol Ayyıldız, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun yanı sıra sektörün önde gelen isimlerinin katılımıyla Fuar İzmir'de yapıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın öncülüğünde gerçekleşen Erken Rezervasyon Kampanyası'nın 2017 tanıtımının da yapıldığı fuarda, 36 ülke ile 60 ilden toplam 1179 katılımcı yer aldı.

4 gün boyunca devam eden fuarda, birçok şehir güzelliklerini sergileme imkânı bulurken Eskişehir ve Bilecik

TRAVEL TURKEY
İZMİR
2016

başta tarihi ve kültürel değerleri, doğal güzellikleri ve kendine has ürünlerini tanıtacak şekilde hazırlanmış özel tasarım stantlarıyla ziyaretçilerden yoğun ilgi gördü.

BAKAN NABİ AVCI'DAN STANTLARA ZİYARET

Fuarın ilk gününde bölge illerimizin stantlarını gezen Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı, Eskişehir ve Bilecik'in turizm potansiyelleri ve bu kapsamda yapılan çalışmalar ile ilgili bilgi aldı. Bir Eskişehirli olarak Eskişehir'in Travel Türkiye Fuarı'nın önemli bileşenlerinden birini oluşturan gastronomi turizminden tutun da tarihi turizme kadar pek çok alanda henüz keşfedilmemiş zenginlikleri olduğuna vurgu yapan Bakan Avcı, "Eskişehir'e büyük ümitlerle bakıyorum. Bu fuar, bu zenginliklerin hem yerli hem de yabancı turistler tarafından tanınmasında büyük rol oynayacak. BEBKA aracılığıyla sadece Eskişehir'imizin değil, bölgenin tüm zenginliklerini hem iç hem de dış

turizme açmak açısından bu tür fuarlar önemli fırsat sunuyor” dedi. Ayrıca Eskişehir’in zenginliklerinden Frig Vadisi’nin bölge için öneme dikkat çeken Bakan Avcı, vadinin önemimizdeki dönemde Türkiye’nin uluslararası cazibe merkezlerinden biri olmasının beklendiğini, BEBKA’nın da çalışmalarını bu doğrultuda yürüttüğünü ifade etti.

KATILIMCILARDAN BÜYÜK İLĞİ

Eskişehir ve Bilecik stantlarında, ziyaretçilere illerin tanıtımına yönelik CD, kitap, broşür ve çeşitli tanıtım ürünleri dağıtıldı. Kurulan stantlarda özellikle illerimizin tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerini gösteren görseller katılımcılardan büyük ilgi gördü. Ayrıca stantları gezen ziyaretçilere Bilecik’in Osmaneli ilçesinin ayva ve nar lokumu, Osmanlı şerbeti, Pazaryeri’nin meşhur boza ve helvası ile

Eskişehir’in met helvası ikram edildi. Kayı Boyu Otağı teması ile ziyaretçilerden tam not alan Bilecik standında şehrin tanıtımına katkı sağlama amaçlı hazırlanmış Şeyh Edebalı temalı 3 boyutlu Bilecik tanıtım filmi, stant alanında yer alan mini gösterim salonunda ilgililer tarafından izlendi. Fuar kapsamında ayrıca Bilecik Kınık çömlekçiliğini tanıtmak amacıyla çömlek

Birliği Eskişehir Temsilciliği, SKAL Dernekleri Federasyonu, seyahat aceneleri ve otellere de ev sahipliği yaptı. Stantlara gelen tur firması yetkilileri ile birebir görüşmeler yapılarak önemli işbirlikleri sağlandı. Fuar boyunca stantta cam sanatları ve lületaşı eserleri sergilenirken, cam sanatları ustasının çalışması ziyaretçiler tarafından canlı olarak ilgiyle izlendi. Eskişehir tanıtım filmlerinin de sürekli gösterildiği stantta ziyaretçilere, Eskişehir’in tanıtımına yönelik bilgilendirme yapıldı. Turizm kapsamında Eskişehir ve Bilecik illerimizin kültürel, tarihi, doğal zenginlikleri ile yöresel ürünlerinin valiler, belediye başkanları, bürokratlar, acente temsilcileri ve diğer turizm profesyonelleri dahil olmak üzere ulusal ve uluslararası geniş bir ziyaretçi kitlesine başarı ile tanıtıldığı 10. Travel Turkey İzmir Fuarı, 11 Aralık 2016 Pazar günü sona erdi.

36
ülke ile

60
ilden

1179
katılımcı

ustası tarafından 4 gün boyunca canlı performans sergilendi. Eskişehir standı bu yıl, kamu-özel sektör işbirliğinin güzel bir örneği olarak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile birlikte Türkiye Oteller Birliği Eskişehir Temsilciliği, Türkiye Seyahat Acentaları

KUŞBAKIŞI FRIG VADİSİ

Frig Vadisi'nin balon turuyla tanıtılacağı ve Eskişehir'in turizm potansiyeline büyük katkı sağlayacak projenin imzaları atıldı.

Eskişehir Valiliği'nin girişimleri ve BEBKA'nın desteğiyle, Frig Vadisi'nde gerçekleştirilecek olan balon uçuşlarına ilişkin imza töreni düzenlendi. Eskişehir Valiliği ve Türk Hava Kurumu'na bağlı Gökçen Havacılık Şirketi arasında gerçekleşen imza törenine; Vali Azmi Çelik, Gökçen Havacılık Genel Müdürü Erdoğan Arslantaş, THK İnönü Havacılık Eğitim Merkezi Başkanı Seyit Yaylacı ve BEBKA yetkilileri katıldı. THK ile yapılan sözleşme kapsamında, Eskişehir'in turizmine çok büyük katkı sunulduğunu dile getiren Vali Çelik, "Eskişehir turizmine bir heyecan getirmek için alternatif yollar aranması lazım. Havacılık temellerinin

atıldığı Eskişehir'de böyle bir hizmetin sunulması bizleri heyecanlandırıyor. Eskişehir, sanayi ve hizmetler sektöründe olduğu gibi sahip olduğu tarihi ve kültürel değerleri sayesinde turizm alanında da çok önemli potansiyele sahip bir yer" dedi.

YABANCI TURİST DE BEKLİYORUZ

Frig Vadisi'nin önemine değinen Vali Çelik, yerli turistin yanı sıra bölgeye yabancı turistleri de beklediklerini kayderek, "Frig Vadisi özelliği olan bir bölge. Bölgedeki tarihi zenginlik hem kültüre hem de geçmişten gelen tarihe ışık tutuyor. İyi niyetle başladığımız bu işin böyle güzel bir şekilde sonuçlan-

ması bizleri çok memnun etti. Herkese hayırlı olsun" diye konuştu. Balon turlarının Frig Vadisi'nin tanıtımına ve Eskişehir'in turizm potansiyeline büyük katkı sağlayacağını belirten Gökçen Havacılık Genel Müdürü Arslantaş ise, Frig Vadisi'nin ikinci bir Kapadokya olacağını bildirdi. Arslantaş, tarihi dokusu tamamıyla korunmuş anıtların Japonya, Kore ve Çin'den gelen turistlerin ilgisini çekeceğini söyledi.

Konuşmaların ardından Vali Çelik ve Genel Müdür Arslantaş, balon uçuşlarına ilişkin sözleşmeye imza attı.

**Binlerce yıllık tarihin
sessiz masalını
gökyüzünde dinlemek
ister misiniz?**

YÖREX'TE BİLECİK RÜZGÂRI

'Sizin oraların nesi meşhur' sloganıyla Antalya'da düzenlenen 7'nci YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'nda açılan standta Bilecik her yönüyle tanıtıldı.

26-30 Ekim 2016 tarihleri arasında Antalya EXPO Center Fuar Alanı'nda gerçekleştirilen ve 2010 yılından beri Türkiye'nin çeşitli yörelerinden yöresel tatlar ile markaları buluşturan

YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı, yöresel ürün üreticileri ve yetiştiricilerinin; bağımsız veya bölgesel ticarete öncülük eden oda, borsa, kalkınma ajansı ve belediyeler gibi kuruluşların birlikte katıldığı bir organizasyon olarak, bu yıl da büyük ilgi gördü. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ve Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğiyle katılım sağlanan yöresel ürünler fuarında, Bilecik'in birçok firması ve kurumu yöresel ürünlerin tanıtımının yapılması, markalaşmasına katkıda bulunulması ve ulusal pazarlara açılarak ticari hayatın canlandırılması adına fuarda yerini aldı.

BİLECİK STANDINA BÜYÜK İLGİ

Fuarda Bilecik standını Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı İsmail Yücel, Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Bilecik Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Başkanı Halit Gölcan, Antalya Muratpaşa Belediye Başkanı Ümit Uysal, Samsun Vezirköprü TSO Başkanı A.Kadir Fişekçi, Hürriyet Gazetesi Yazarı Yalçın Bayer ziyaret etti. Ayrıca birçok ziyaretçi standı gelerek Bilecik'in eşsiz lezzetlerini tattı.

Ziyaretçilere ayrıca hazırlanan broşür ve kitapçıklar sunularak Bilecik turizmi hakkında bilgi verildi. Bilecik standında Pazaryeri Kınık Köyü çömlekçilik sanatının örnekleri, Bilecik bezi ve dokuma ürünleri canlı performanslarla sunuldu. Aynı zamanda Bilecik'e has lezzetler olan

Osmaneli ayva ve nar lokumları, Osmaneli salçası ve biber turşusu, Bozüyük'e has lezzetler olan mercimekli el mantısı, kabak tatlısı, kamber biberi, balkabağı tatlısı, pancar pekmezi, meşhur Pazaryeri bozası ve helvası, Çukurören biberi ve geleneksel lezzet Osmanlı şerbeti ikramı yapılarak yöresel ürün ve değerlerin tanıtımına katkı sağlandı.

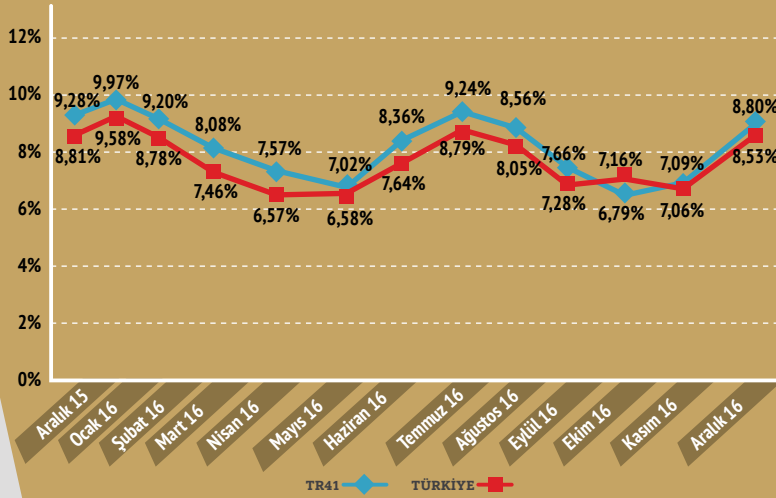

İHRACATTA BURSA VE ESKİŞEHİR'DE ARTIŞ

Enflasyon, 2016 yılının son ayında ülke genelinde 1,64, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 1,66 arttı. İhracatta ise Bursa ve Eskişehir'de artış gerçekleşti.

Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2016

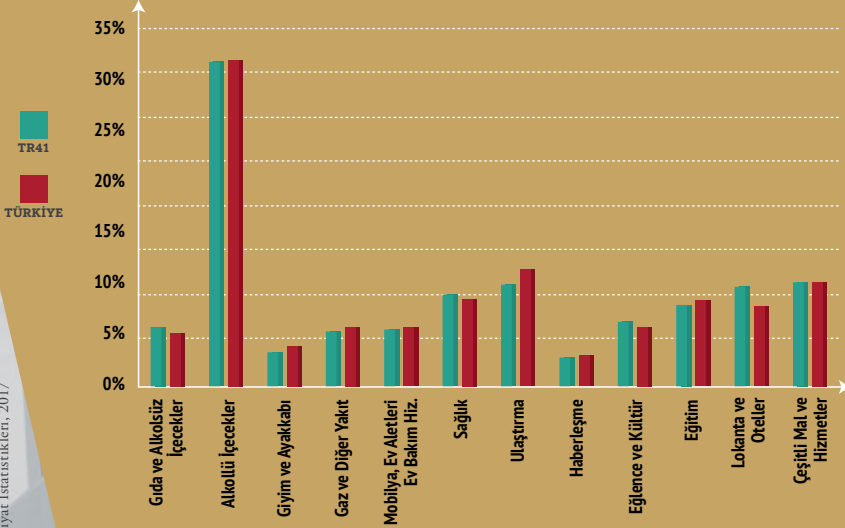
Aralık ayında TÜFE'de Türkiye geneli yıllık enflasyon yüzde 8,53, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 8,80 olarak gerçekleşti

Enflasyon 2016 yılını artış ile kapattı. 2016 yılı Aralık ayında 2003 Temel Yıllık Tüketici Fiyatları Endeksi bir önceki aya göre ülke genelinde yüzde 1,64, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 1,66 arttı. Aralık ayı TÜFE'de Türkiye geneli yıllık enflasyon yüzde 8,53, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 8,80 oldu. Ülke geneli yıllık en fazla artış yüzde 31,59 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre ulaştırma yüzde 12,36, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 11,08, sağlık yüzde 9,73, eğitim

yüzde 9,47 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu. Aylık en fazla düşüş gösteren grup yüzde 2,55 ile giyim ve ayakkabı oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2016 yılı Aralık ayında endekste düşüş gösteren bir diğer grup ise yüzde 0,14 ile haberleşme oldu. Aylık en yüksek artış yüzde 7,33 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Ana harcama grupları itibarıyla 2016 yılı Aralık ayında endekste yer alan gruplardan gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 3,29, ulaştırmada

yüzde 1,97, eğlence ve kültürde yüzde 1,42 ve ev eşyasında yüzde 1,28 artış yaşandı. Aylık en yüksek artış yüzde 2,38 ile TRC2'de (Şanlıurfa, Diyarbakır) oldu. İstatistik Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 10,09 ile TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış yüzde 9,31 ile TR62 (Adana, Mersin) bölgesinde gerçekleşti.

TÜFE-Ana Harcama Grupları

TR41 Bölgesi'nde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 31,49 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2017

TR41 Bölgesi'nde endekste yer alan diğer gruplardan ulaşırmada yüzde 11,19, çeşitli mal ve hizmetler grubunda yüzde 11,21, lokanta ve oteller

grubunda yüzde 10,87, sağlıkta yüzde 10,14, eğitimde yüzde 9,10, eğlence ve kültürde yüzde 6,49, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 6,30, ev eşyasında

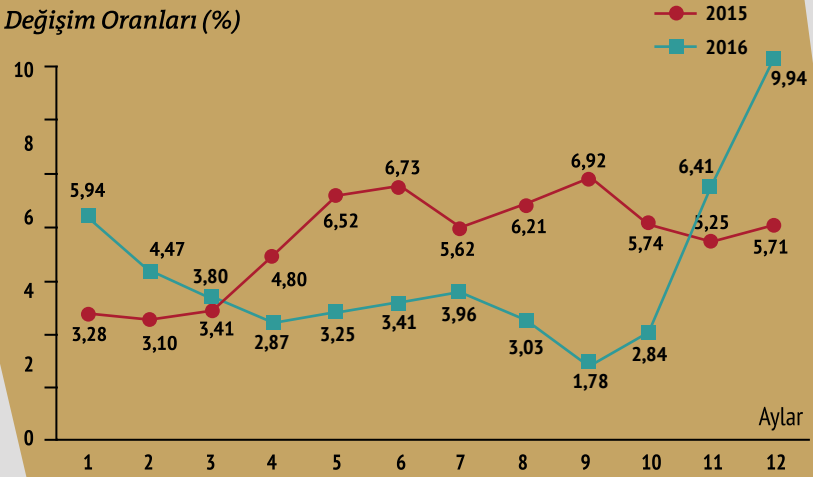
yüzde 6,18, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda yüzde 6,11, giyim ve ayakkabıda yüzde 3,28, haberleşmede yüzde 3,00, artış yaşandı.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi aylık yüzde 2,98 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2016 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 2,98, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,94 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 4,30 artış gösterdi. Aylık en fazla artış kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti. Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 17,58 ile kok ve rafine petrol ürünleri, yüzde 8,63 ile ana metaller ve yüzde 3,96 ile metal cevherleri alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık ham petrol ve doğalgaz yüzde 6,01, tütün ürünleri yüzde 2,52, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) yüzde 0,34 ile bir ay önceye göre endekslerin en fazla düşüğü alt

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

Değişim Oranları (%)

sektörler oldu. Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış enerji mallarında gerçekleşti. Ana sanayi grupları

sınıflamasına göre 2016 yılı Aralık ayında aylık en fazla artış enerji mallarında ve yıllık en fazla artış ara mallarında gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2017

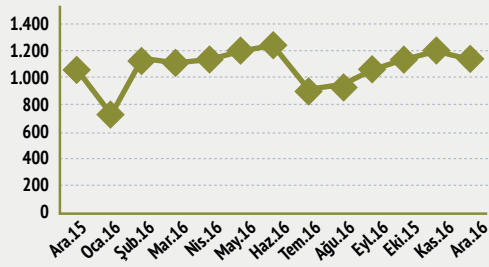

İHRACAT (ABD DOLARI, Kanuni Merkez Bazında):

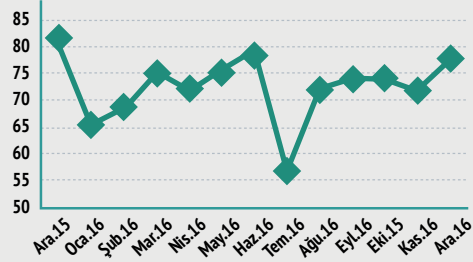
	Aralık 2016	Ocak - Aralık 2016	Ocak - Aralık 2015	Artış-Azalış
<i>BURSA</i>	1.165.103.000	12.959.784.000	11.647.893.000	1.311.891.000
<i>ESKİŞEHİR</i>	77.517.000	855.903.000	844.777.000	11.126.000
<i>BİLECİK</i>	7.293.000	94.950.000	122.995.000	-28.045.000

Not: Rakamlar yuvarlamaya tabi tutulmuştur

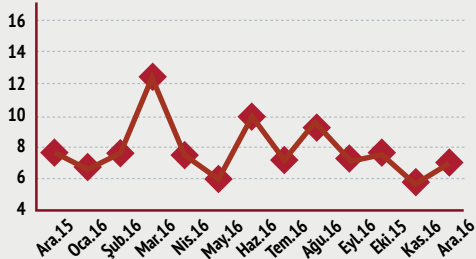
BURSA

ESKİŞEHİR

BİLECİK

TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2016 yılı Aralık ayında 1 milyar doları aşan bir ihracat gerçekleştirildi. 2015 yılı ile kıyaslandığında 2016 yılında aynı dönemde Bursa'dan yapılan toplam ihracatta artış yaşandı. Yine ilgili dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında da 11 milyon doları aşan bir artış gerçekleşti. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise, 2016 yılının Aralık ayında ihracat 7 milyon dolar dolaylarında bir değere sahip oldu. 2015 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te Ocak-Aralık döneminde 28 milyon doları aşan bir azalış yaşandığı ortaya çıktı. 2016 Ocak-Aralık döneminde TR41 Bölgesi'nde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde geliyor. Bu dönemde, bir önceki yıla göre Bursa'dan Almanya, İtalya ve Fransa'ya yapılan ihracat miktarlarında artışlar yaşanırken Birleşik Krallık'a ihracat azaldı. Eskişehir'de de 2016 yılının Ocak-Aralık döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre ABD ve Avusturya'ya ihracatın kısmen de olsa arttığı görüldü. Bilecik'in ihracat rakamları incelendiğinde özellikle İspanya'ya olan ihracatta önemli bir azalış yaşandığı ve Birleşik Krallık'a olan ihracatın önemli derecede arttığı ortaya çıktı.

BURSA

Ocak - Aralık 2016		Ocak - Aralık 2015	
ALMANYA	1.980.393.000	ALMANYA	1.835.824.000
İTALYA	1.818.332.000	FRANSA	1.252.301.000
FRANSA	1.409.770.000	İTALYA	1.131.739.000
ABD	765.021.000	ABD	815.262.000
İSPANYA	751.489.000	BİRLEŞİK KRALLIK	742.388.000

ESKİŞEHİR

Ocak - Aralık 2016		Ocak - Aralık 2015	
ABD	269.811.000	ABD	255.683.000
ALMANYA	91.102.000	ALMANYA	93.193.000
FRANSA	72.309.000	FRANSA	77.910.000
AVUSTURYA	37.910.000	AVUSTURYA	33.055.000
ROMANYA	30.237.000	ROMANYA	30.562.000

BİLECİK

Ocak - Aralık 2016		Ocak - Aralık 2015	
BİRLEŞİK KRALLIK	11.077.000	İSPANYA	13.772.000
ÇİN	10.612.000	BREZİLYA	12.324.000
ROMANYA	7.530.000	İSVEÇ	9.157.000
İTALYA	5.847.000	ÇİN	7.893.000
FİLİPİNLER	5.631.000	İTALYA	6.733.000

Kaynak: Türkiye İhracatçılar
Meclisi (TİM), 2017

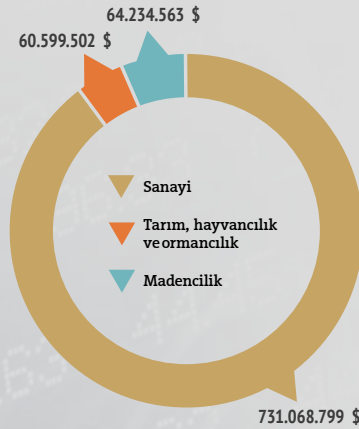
2016 yılı Ocak - Aralık döneminde TR41 Bölgesi'nde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde gelmektedir.

BURSA

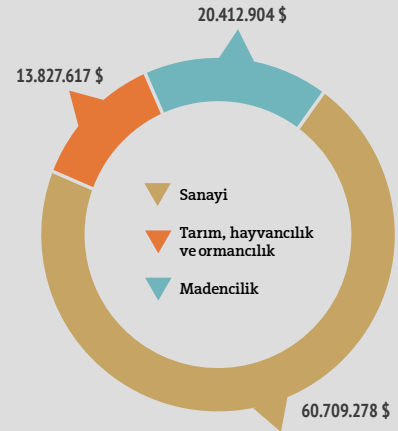
Bursa'dan yapılan ihracatın yüzde 94'ünü sanayi sektörü oluşturuyor. Tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı toplam ihracatın yüzde 5'i dolayında. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise yüzde 1 düzeyinde pay alıyor.

ESKİŞEHİR

Sanayi sektörü Eskişehir'de toplam ihracatın yüzde 85'ini oluşturuyor. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran yüzde 7 olarak gerçekleşmiş iken madencilik sektörüne ait olan ihracat da toplam ihracatın yüzde 8'i dolaylarında.

BİLECİK

Bilecik ilinde yüzde 64'lük ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü yüzde 21 ile madencilik sektörü takip ediyor. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründen bu dönemde yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı da yüzde 15 dolaylarında.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar
Meclisi (TİM), 2017

GREAT SUPPORT FROM ESKISEHIR TTO'S FOR THE DEVELOPMENT OF THE REGION

Academic research results are commercializing quickly at the TTO's operating within the universities in Eskisehir.

ANAC: THE ENTREPRENEURS' SAFE MENTOR

Through ANAC techno-initiative program which is a part of Anadolu University Entrepreneurship and Innovation Ecosystem, candidate entrepreneurs are provided with education, consulting and mentorship services that enable them to develop their technology-based business ideas.

ANAC techno-initiative program supports candidate entrepreneurs with project designing in

order to file application to the financial support programs. Candidate entrepreneurs who join ANAC techno-initiative program benefit from working offices, co-working spaces, office tools and internet services for free. They also have the opportunity of using technological infrastructure and technological laboratory of Anadolu University.

ARINKOM CONVEYS THE KNOWLEDGE TO THE INDUSTRY

ARINKOM TTO was established with the decision of Anadolu University Senate and it operates as one of the 20 Technology Transfer Offices in Turkey.

Analyzing the needs of the industrial sectors and conveying the findings to

the university and the information produced in university to the industry, ARINKOM TTO is an interface between university and industry. The office carries out and coordinates the technology transfer activities of Anadolu University and offers support services in this regard.

ATAP IS THE FIRST SCIENCE PARK OF TURKEY

Anatolia Technology Research Park (ATAP) is the first and only science park of Turkey that was established in an Organized Industrial Zone (OSB). It was first founded in September 1990 to serve the industrialists in Eskisehir that had difficulty in keeping up with and transferring technology and thus lost their com-

petitiveness. Industry and university origin entrepreneurs, domestic and foreign

research-development companies, research-development departments of domestic and foreign companies and the individuals that have business ideas with productising potential but don't have access to the research-development facilities can benefit from ATAP services.

ETTOM HELP ENTREPRENEURS REALIZE THEIR BUSINESS IDEAS

Eskisehir Osmangazi University Technology Transfer Office (ETTOM) provides services to the academicians, students and candidate entrepreneurs that have business ideas and aim to set up business. ETTOM meets the needs of its stakeholders as an early stage business incubator, a business incubator and through

its technopark facilities and accelerator units. These units provide training in realizing business ideas, institutionalization and maintaining the sustainability of the businesses in markets. Additionally they provide mentorship services and arrange investor network meetings.

TECHNOLOGY BASES OF BURSA

Uludag University Technology Transfer Office and ULUTEK Technology Development Area serve as role models in terms of industry and university cooperation

MORE EFFECTIVE UNIVERSITY AND INDUSTRY COOPERATION VIA ULUTEK

ULUTEK Technology Development Area works for forming cooperation between university and industry, utilizing qualified work force and infrastructure resources of universities in order to create economic value, commercializing academic information, exporting innovative and high-tech products and attracting foreign capital to the country. Additionally it supervises businesses regarding technology transfer and works for providing international support on know-how. ULUTEK allocates companies 'ready for service offices' with communication, internet and electric infrastructure and provides

them with fiber optic data lines, central air conditioning system, generator, employee tracking system, parking lot, 7/24 safety, cleaning, maintenance and repair services. Companies must have at least one R&D, software or design project endorsed by arbitration board in order to be admitted to ULUTEK. With the recent law, the companies aiming to establish R&D

center and design center can also take place in ULUTEK. Additionally the companies seeking to produce technological products can join in.

ULUDAG UNIVERSITY TECHNOLOGY TRANSFER OFFICE (UU-TTO) SUPPORTS COMPANIES UNTILL MARKETING PHASE

Uludag University Technology Transfer Office (UU-TTO) was established in 2012 by ULUTEK Teknopark Yönetici A.S. partnering with Uludag University Support

Foundation. The Office provides support to the companies regarding fast commercializing of academic research results, implementing the knowledge created in university to the industry, transforming this information into economic value and helping the entrepreneurs set up technology-based businesses. UU-TTO supports the country's vision and development through revealing the commercial value of academic knowledge, conveying it to

the industry based on the vision and expectations of the same. The office works for registering the knowledge created via the supported academic studies and R&D projects resulting from university and industry cooperation. It also carries out licensing and corporatization works in order to turn the registered knowledge into value added products and services.

ULUKOZA CONTRIBUTES TO THE ENTREPRENEURSHIP ECOSYSTEM

ULUKOZA early stage business incubator was founded in Ulutek Technology Development Area in order to increase techno-initiative and grow technological based companies. It provides mentorship, office and training facilities to the entrepreneurs who have business ideas for techno initiatives. As an office working for fast and productive commercialization of the academic research results, UU-TTO trains entrepreneurs as part of ULUKOZA Early Stage Business Incubator Program since the first quarter of 2015.

ULUKOZA contributes to the development of the country via early stage business incubator services for the candidate entrepreneurs with technical competence to ensure their products and services gain commercial value. As part of ULUKOZA Program, before setting up their own businesses, candidate entrepreneurs are trained free of charge about verifying business ideas, creating value to meet the requirements of the customers, how and with which key partners to cooperate, how to transform the products and services to commercial and economic value,

mentorship, consulting and office facilities.

TECHUP PROGRAM WAS LAUNCHED IN ESKISEHIR

The first meeting of Technology Focused Accelerator Program – TechUP which will contribute to the growth and development of technology based companies was held in Eskisehir.

Technology Focused Accelerator Program – TechUP tailored to the needs of technology based companies was created by Bursa

Eskisehir Bilecik Development Agency (BEBKA) in cooperation with Anadolu University Technology Transfer Office (ARINKOM TTO) and Eskisehir University Technology Transfer Office (ETTOM). The first meeting of the program was held in Eskisehir. Mr. Azmi Celik, Governor and chairman of the board of BEBKA, made a speech at the opening ceremony of the meeting and said, “technology and industry has become two inseparable components today.” “Eskisehir is one of the cities that this situation is seen”, he added. In his speech, Governor Mr. Azmi Celik emp-

hasized the significance of domestic and high value added production and said, “as you all may know, the way of increasing exports is domestic manufacturing and high value added production. In this regard BEBKA performs out very useful works for entrepreneurs such as offering financial and technical supports. With this and other similar programs we must focus on producing and developing technology. Our universities and the representatives of industry and trade take responsible steps on this matter.”

R&D, Anadolu University Rector Prof. Dr. Naci Gundogan said, “it is a must for us to increase

our R&D activities in order to be in the first 10 economies in the world. Achieving all the national development targets depends on increasing the exports of high value added products. And this can be possible if we can transform the information generated in universities to added value.”

Osmangazi University Rector Prof. Dr. Hasan Gonen said, “there is no need to argue about the necessity of Technology Focused Accelerator Program

in our world which turned into a global village. After the opening speeches, Julide Alan, Head of the Planning Department, made a presentation and introduced the program to the audience.

COMPANIES' GROWTH WILL SPEED UP VIA TECHUP

In the first phase of Technology Focused Accelerator Program – TechUP, the companies in Eskisehir and Bilecik are targeted. The objective of the program is supporting the growth of the companies under the supervising of the mentors. The companies which preferably negotiated must have been established at least 3 months ago. They

are supposed to produce innovative and technological products but can not increase their growth due to several reasons such as financial restrictions or lack of experience. The program aims to support 10 companies in Eskisehir and Bilecik. These companies will be evaluated based on their technological products/services and innovations

not based on their business ideas. They will be taken to the accelerator program via mentor support. These 10 companies will face investors at the “Investor-Entrepreneur Meeting” which will be organized at the end of the program.

ESKISEHIR AND BILECIK WERE PROMOTED TO TOURISM MARKET

10th Travel Turkey Fair that was held in Izmir between 8-11 December 2016, tourism values of Eskisehir and Bilecik were presented to the visitors

The stands of Eskisehir and Bursa which were prepared in cooperation among Bursa Eskisehir Bilecik Development Agency (BEBKA), Governorship of Eskisehir, Eskisehir Provincial Directorate of Culture and Tourism, Governorship of Bilecik and Bilecik Municipality were attracted great attention from the visitors. Early reservation campaign prepared under the leadership of the Ministry of Culture and Tourism was also launched at the fair. 1179 attendees

TRAVEL TURKEY
İZMİR
2016

from 36 countries and 60 cities participated in the event. During 4 days, many cities had chance to exhibit their touristic beauties.

Eskisehir and Bilecik stands attracted a great deal of attention from the visitors thanks to their historical, cultural and natural beauties along with the food products, handmade arts and industrial products that have been named after the region.

THE MINISTER VISITED THE STANDS

Nabi Avcı, Minister of Culture and Tourism, visited the stands of TR41 Region on the first day of the Fair. He was informed about tourism potentials of Eskisehir and Bilecik and the works carried out in this regard. At

the Eskisehir stand, Mr. Avcı said, "I have high hopes for the future of Eskisehir. This fair will play a significant role to introduce the beauties of Eskisehir to both national and international visitors. These kind of fairs alongwith the activities of BEBKA give opportunity to open the beauties and values of the region to tourism.

THE BILECIK WIND BLEW IN YOREX

Bilecik was promoted in every aspect via the stand opened at 7. YOREX Local products Fair with the slogan of "what is famous in your region"

Bursa Eskisehir Bilecik Development Agency in cooperation with Bilecik Chamber of Commerce and Industry promoted the touristic beauties including local products of Bilecik at the fair. The objective of participating in this fair was introducing the local products to the visitors, contributing to the branding of these assets and boosting the trade.

At the fair Minister of Foreign Affairs Mevlut

Cavusoglu, Minister of Customs and Trade Bulent Tufenkci, Deputy Secretary of Ministry of Customs and Trade Ismail Yuçel, Bilecik parliamentarian Yasar Tuzun, President of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) Rifat Hisarciklioglu, President of Antalya Commercial Exchange Ali Candir, President of the Bilecik Chamber of Merchants and Craftsmen Halit Golcan and many other

prominent names visited the Bilecik stand. The stand received great deal of attention from the other visitors as well. At the stand they were informed about the Bilecik Tourism, given brochures and booklets and had a chance to try unique delicacies of the city.

THE HEART OF DESIGN BEAT IN BURSA FOR THE SECOND TIME

2nd Design Summit was organized under the leadership of BTSO and BEBKA between 25 and 26 November this year in Merinos Ataturk Congress and Culture Center.

At the second Design Summit, the heart of design and innovation beat in Bursa. Workshops for professionals and students, conferences from famous designers, certificate programs, conferences and exhibitions took place during the event.

Ismail Kus, Vice president of Chairman of the Board of BTSO, made a speech at the opening ceremony of the event and said, "the design summit has become a platform which brought industrialists, academicians and entrepreneurs together. BTSO and UTIB together with the

partners are going to carry on producing this kind of projects."

As part of the design summit 17 panels, conferences, workshops and seminars were organized. The summit which hosted well known designers and professionals covered many subjects such as global design trends, smart textile, design supports for SME's and the technics of design-centred thinking. At the conferences and seminars, the experts in their field from Turkey and abroad shared their experiences with the

attendants. Anon Pairot, Prof. Dr. Alper Ay, Engin Ayaz, Ezra Çetin & Tuba Çetin, Noline Dorsman, Percy Emmett, Assoc. Prof. Çiğdem Kaya, Gökhan Karakuş, Raf Stesmans and many others made presentations on various subjects such as "Financial Supports for SME's", "Using The technics of Design-centred Thinking for finding new work areas", "Developing creative and new business models" and "reading global design trends"

THE MOST INNOVATIVE IDEAS WERE AWARDED

Award ceremony of 6th Home Textile Design Competition of Turkey was also held as part of the Design Summit. The slogan of the event that was organized with the aim of making Bursa as the capital of the fashion and design was "show your difference". 91 project applications were received for the competition. This year's theme was "Modern City Life and Home Textile". The categories were 'product design' and 'the most innovative product'. The winner of product

design category was Tugce Yildirim with her project named 'come on take a selfie'. The second and third runners were Mehmet Emre Ermis with his project 'city' and Dicle Goral with her project 'spotlight' respectively. Ayca Dindar received the most innovative project award with her work 'laminated'. The designers were presented their awards by the vice presidents of chairman of the BTSO board Ismail Kus and Cuneyt Sener.

DESIGNING IS UNDERSTANDING PEOPLE

Anon Pairot, a famous product and furniture designer, thinks that designing is understanding people and technologies. According to him designers must face and overcome their fears.

Anon Pairot, a famous product and furniture designer, made a presentation at the first panel of Design Summit

and shared his experiences gained in Thailand and Europe.

Mr. Pairot stating that designing is not only producing gave an interview to BEBKA News and explained the milestones that led him to success. According to him, the key to success in designing is being able to integrate industry with design. He said "designing is understanding people and you have to understand what is ugly in order to find beauty. A designer

can make ugly works before the eye-pleasing ones. It is easy to make beautiful works. What is challenging is expressing and producing the ugliness. The designers also must face and overcome their fears. A designer is not God thus he/she must make many attempts before finding out the beauty. Designers feel the pressure of making the best designs. If they can turn this fear into an advantage as a motivational factor they can succeed.

A FASHION BRAND THAT GREW UP WITH INNOVATION: EZRA+TUBA

Ezra and Tuba Cetin, the fashion designers who participated in Design Summit as speakers shared their experiences with young designers at "Smart Textile" panel moderated by Hande Berkkan. Ezra Cetin told the story of how they first started making technology based designs. She said, "We catch each and every place, moment and object and

reflect them in our drawings. This differentiated us from the others." Tuba Cetin added that they create their fashion designs independent from time and place. Today these designs are sold at many boutiques around the World" In her interview, she recommended to the young designers to dare to be different.

BRAND AT FASHION IS THE SUCCESS

Bold brands that cross the limits of Turkey opened their own shops at many important cities around the world which helped them gain ground about

being world brand. The designers creating these brands increase their popularities. Begum Gul-

fidanlı is one of these names...She has 22 years of experience at various fields at the sector including fashion and ready wear, yarn, fabric, garment, design, branding and marketing. Begum Gulfidanlı claims that being successful at fashion world is the building block of creating well-known brands.

Raf Stesman came to Bursa for Design Summit with Begum Gulfidanlı to share his experiences and ideas with young candidate designers and

he introduced the new trends in this field. According to him the eyes should be traveling. In the interview that he gave to BEBKA News, he said, "Just keep your eyes open. If you do not travel around you cannot see when you look at. You need to be curious and stand your ground when backing your own ideas. If you are in a room with a door you must open that door and see what is behind. That is the result of curiosity."

DESIGNER MAJORS AT FIGHTING

Adnan Serbest made a name for himself with his own brand at design world and he brought the charm of design to our daily lives. He thinks that the designer is the creator ahead of his time and claims that the real designer must have a strong character that gives him the strength to fight with difficulties at the factories during harsh si-

tuations. He believes that designing has nothing to do with intelligence, education, diploma or skill. The fear is a feeling that a designers must overcome. According to him design is a readable text. Only the ones who can present the content of that text in all its parts to the readers can be a designer...

DESIGN WITH EMPATHY

Gokhan Karakus; designer, curator, architecture critic and design historian... He is one of the prominent names in the stone and marble sector. He works actively regarding local solutions focused on regional cultures. These local solutions are applied

to modern designs. Mr. Karakus who gave hands-on training to the young designers at Design Thinking workshop at the summit said, "design centred thinking must be people oriented, creative and practical."

Turizmi uçuran İMZA

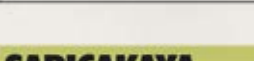
İngiliz turizm bakanı turizm pazarının büyümesini sağlamak için BEBKA ile 100 milyon dolarlık bir turizm pazarlama programını imzaladı. Programın amacı, İngiltere'den gelen turistlerin Türkiye'ye gelmelerini teşvik etmektir.

KAPADOKYA'YA RAKIP OLUP

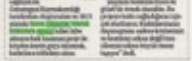
Vezirhan'da tesis açılışı

Birinci ve Vezirhan Belediyesi Vezirhan Turizm Alanı, İlçenin turizm alanına açılışı yapıldı. Açılışta, Belediye Başkanı ve diğer konuklar, tesisin turizm alanına kattığı katkıyı vurguladılar.

Doğanlı kadınlardan aile ekonomisine katkı

Doğanlı Kadınlar Birliği, üyelerini aile ekonomisine katkı sağlamak için eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunuyor. Kadınlar, bu hizmetler sayesinde gelirlerini artırmaya çalışıyor.

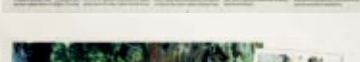
FIZYOTERAPİDE STANDARTLAR YÜKSELİYOR

İstanbul Karma Hastaneler Birliği Genel Sekreteri ve Bursa Eskejenin Fizyoterapistleri Derneği Başkanı, fizyoterapistlerin standartlarını yükseltmek için çalışmalar yapıyor.

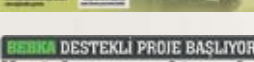
BEBKA, Bilecik'te 40 projeye 15,5 milyon TL destek sağladı

BEBKA, Bursa'da gerçekleştirilen toplantıda, Bilecik'te 40 projeye toplam 15,5 milyon TL destek sağladığını duyurdu. Destekler, turizm ve sosyal alanlara yönelik projelere verilecek.

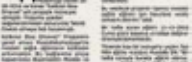
SARICAKAYA MARKA OLACAK

Sarıcakaya Bölgesi, turizm alanına katkı sağlamak için marka olma hedefiyle çalışmalar yapıyor. Bölge, doğal güzellikleriyle turizm için uygun bir alan olarak görülüyor.

'Kühni Eza Enan' Projesinde Sertifikalı Yürü

'Kühni Eza Enan' projesi kapsamında, sertifikalı yürüyüş rotaları oluşturuldu. Bu rotalar, turistlerin bölgeyi keşfetmelerine yardımcı olacak.

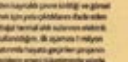
Doğa Tutkunları Sertifikalarını Aldı

Doğa Tutkunları Derneği üyeleri, sertifikalarını aldılar. Bu sertifikalar, üyelerin doğa turizmi alanındaki uzmanlıklarını göstermektedir.

Oylat, enerji ihtiyacını termalden karşılamaya başladı

Oylat, enerji ihtiyacını termalden karşılamaya başladı. Bu adım, bölgenin enerji maliyetlerini düşürmek ve sürdürülebilirliği artırmak için atıldı.

OYLAT Mağarası'na ziyaretçi akını

Oylat Mağarası'na ziyaretçi akını başladı. Bölge, doğal güzellikleriyle turistlerin ilgisini çekiyor. Ziyaretçi sayısı artarak kaydediliyor.

BEBKA DESTEKLİ PROJE BAŞLIYOR

BEBKA destekli projeler başlıyor. Bu projeler, turizm alanına katkı sağlamak ve bölgenin kalkınmasını desteklemek için hazırlanmıştır.

Üreticiye dijital destek

Üreticiye dijital destek sağlandı. Bu destek, üreticilerin pazarlama ve satış süreçlerini dijitalleştirmelerine yardımcı olacaktır.

'Huzurlu Okul Huzurlu Toplum'

'Huzurlu Okul Huzurlu Toplum' kampanyası başlatıldı. Bu kampanya, okulların güvenli ve huzurlu ortamlar haline getirmeyi amaçlıyor.

Edirne ve sanayi müzesi açıldı

Edirne ve sanayi müzesi açıldı. Müze, Edirne'nin sanayi tarihini ve kültürünü tanıtmak için kurulmuştur.

YÖREX FUARINDA İLİMİZ STANTİ BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

YÖREX FUARINDA İLİMİZ STANTİ BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ. Fuar, bölgenin turizm potansiyelini tanıtmak için düzenlendi ve büyük ilgi gördü.

BEBKA her alanda katkı sağlıyor

BEBKA her alanda katkı sağlıyor. Kurum, turizm alanındaki çeşitli projelere destek sağlıyor ve bölgenin kalkınmasını destekliyor.

Seyitgazi turizmde iddialı

Seyitgazi turizmde iddialı. Bölge, doğal güzellikleriyle turizm için uygun bir alan olarak görülüyor ve iddialı adımlarla ilerleniyor.

KOMPOZİTTE SİNERJİ GÜCÜ

KOMPOZİTTE SİNERJİ GÜCÜ. Kompozit malzemelerin sinerji gücü, turizm alanındaki projelerde büyük başarılar sağlıyor.

Seyitgazi kültürü Amsterdam'da

Seyitgazi kültürü Amsterdam'da. Seyitgazi'nin kültürü, Amsterdam'da düzenlenen etkinliklerle tanıtıldı.

*Verimlilik ve Rekabet Gücü için
Endüstriyel Simbiyoz*

ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ KONFERANSI VE PROJE PAZARI

1 Şubat 2017 / Merinos Atatürk Kongre Kültür Merkezi, Bursa

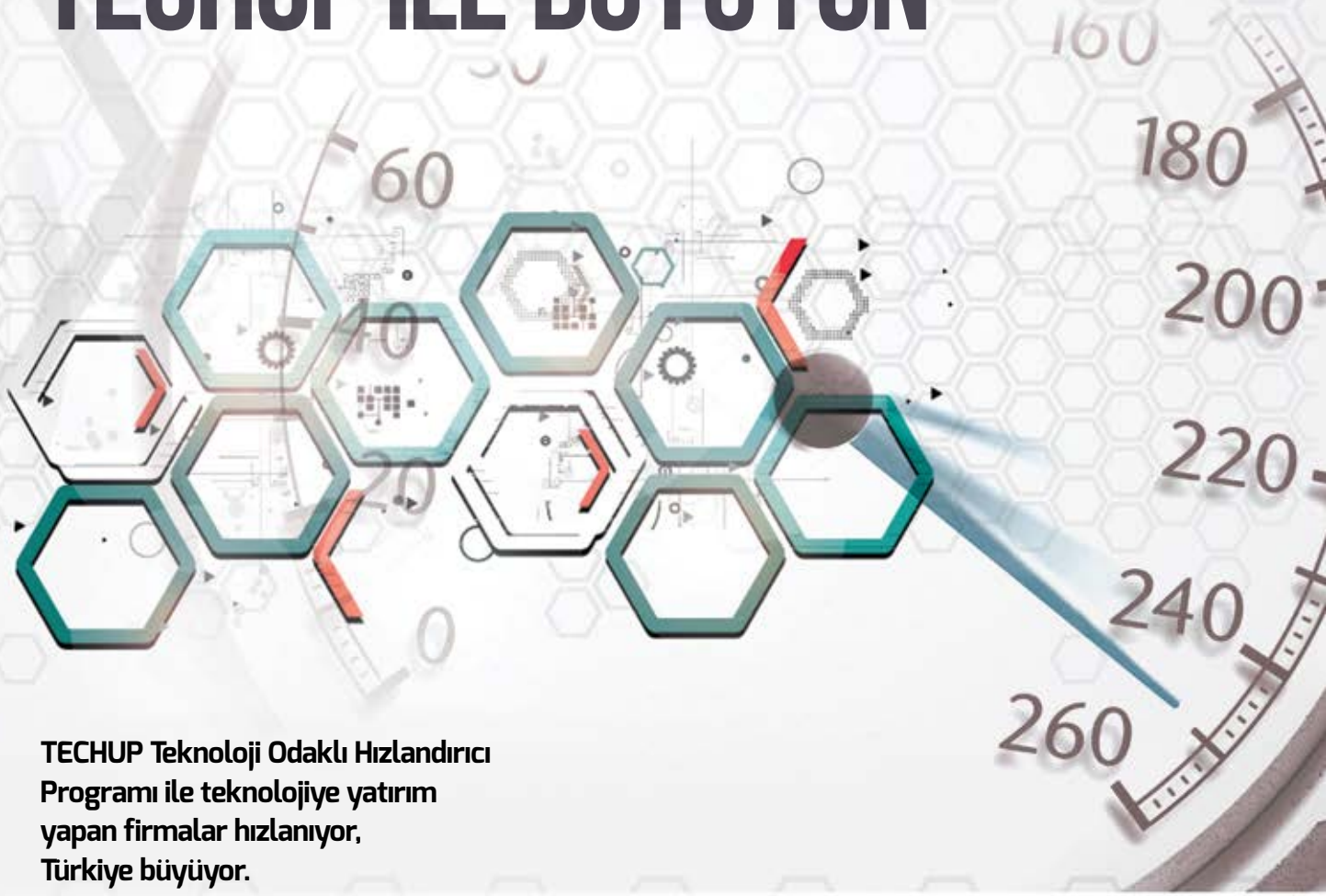
Detaylı bilgi ve konferansa katılım için

www.bebka.org.tr

 @TR41Simbiyoz

TECHUP İLE BÜYÜYÜN

TECHUP Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı ile teknolojiye yatırım yapan firmalar hızlanıyor, Türkiye büyüyor.

www.bebka.org.tr

BEBKA
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Bizi Twitter'da takip edin,
önce sizin haberiniz olsun.

 TCBEBKA
www.bebka.org.tr

Bursa Merkez Ofis
Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osungazı/Bursa
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.bebka.org.tr

Bursa Yatırım Destek Ofisi
Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osungazı/Bursa
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.investinfuture.com.tr

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
Hoşnudiye Mh. 732. Sk. No:44/4 Efe Plaza,
B Blok Kat: 2 Tepebaşı/ ESKİŞEHİR
Telefon: +90 222 231 31 06
Faks: +90 222 231 31 24
www.investineskisehir.gov.tr

Bilecik Yatırım Destek Ofisi
Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi Gazi Bulvarı No:2
Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Binası Bilecik/Merkez
Telefon: +90 228 212 00 16
Faks: +90 228 212 00 38
www.investinbilecik.gov.tr